Ազգ
Azg
armenian daily
28 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 2001 ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ 37 (2241)

Մեր վաղվա համարում

Լեւոն Տեր-Պետրոսյան. «Հայաստանը նախ պետք է հաշտություն կնքի»

Մեր վաղվա համարում կարդացեք Հայաստանի Հանրապետության նախկին նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի հետ հարցազրույց «Հայաստանը նախ պետք է հաշտություն կնքի» վերնագրով: Ղարաբաղյան հարցի կարգավորում, Քոչարյան-Ալիեւ հանդիպումներ, հոկտեմբերի 27-ից հետո Հայաստանում ստեղծված իրավիճակ, տարածաշրջանային հարաբերություններ, այդ թվում Թուրքիայի հետ գործակցելու անհրաժեշտություն, Հայաստանի ներկայիս իշխանությունների գործելակերպ: Հարցազրույցում այս եւ այլ հարցերի մասին իր գնահատականն է տալիս ՀՀ նախկին նախագահը:

ՀՈԿՏԵՄԲԵՐԻ 27

Տիգրան Ջանոյան. «Բազմագլուխ հիդրան իր սեւ գործը նորից անում է»

Տուժողների փաստաբանների զսպվածությունն ինքնավստահություն է ներշնչել Գ. Ջհանգիրյանին

ՍԱՌԱ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

«Հոկտեմբերի 27-ի» քրեական գործի նախաքննությունը վարող քննչական խմբի ղեկավար Գագիկ Ջհանգիրյանը փետրվարի 25-ին, հանրային հեռուստատեսության «Օրակարգ» ծրագրի եթերից հայտարարեց, թե հիմա էլ այն կարծիքին է, որ հոկտեմբերի 27-ին ի սկզբանե դրված էր իշխանության հարց: «Այնուհետեւ ինչ-ինչ քաղաքական ուժեր դեմ չէին, որ քննությունն իրենց ցանկացած ուղիով ընթանար: Այսօր էլ այդ կարծիքին եմ, եւ ինչ-որ իմաստով «27-ն» այսօր էլ շարունակվում է»:

Պրն Ջհանգիրյանը, սակայն, դարձյալ նպատակահարմար չգտավ հրապարակել քննության ուղղություն տվող քաղաքական ուժերի անունը, բացատրելով, որ դրանից հետո անիմաստ կլինի քրեական գործից անջատված մասով քննությունը շարունակելը: Քննչական խմբի ղեկավարի համար անսպասելի էր փաստաբան Տիգրան Ջանոյանի այն դիտարկումը, որ «Հոկտեմբերի 27-ի» գործով նախաքննական մարմինը սկզբից մինչեւ վերջ

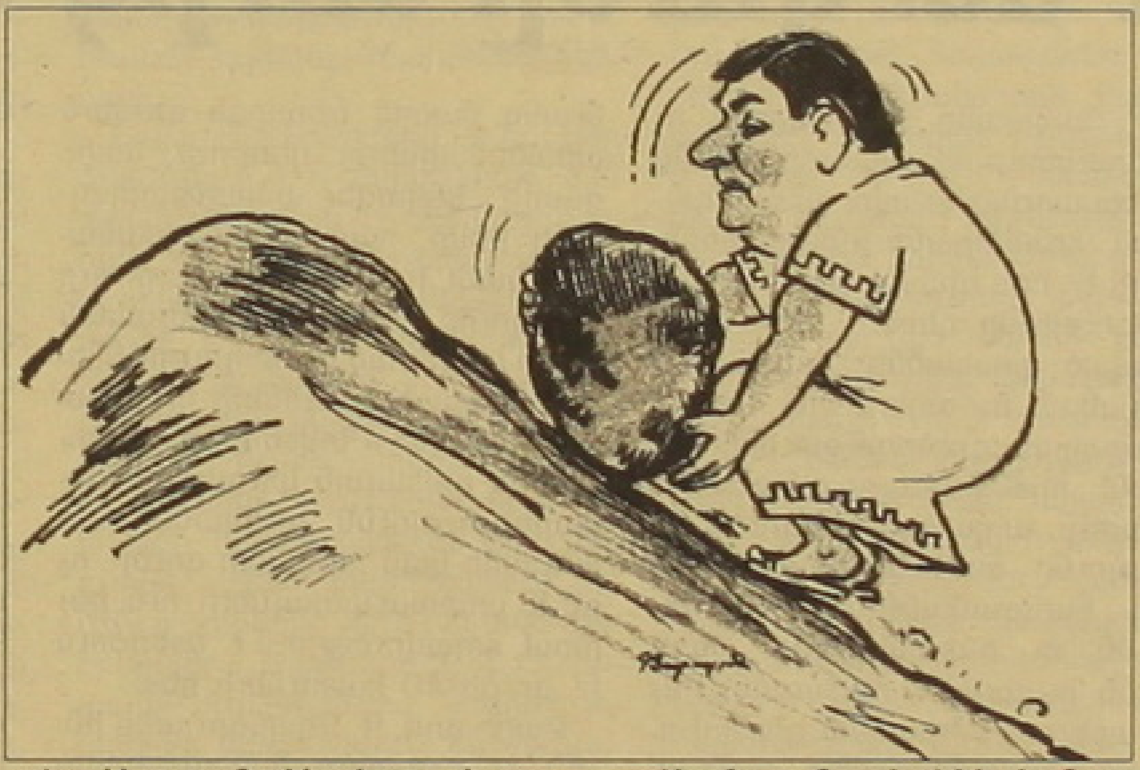

ահաբեկչության ղեկավար ու կատարող է դիտարկել Նաիրի Հունանյանին՝ հնգյակ կազմով, «ճեղք չթողնելով» այլ տեղում կազմակերպիչներին որոնելու համար: Տ. Ջանոյանն առհասարակ անօրինական համարեց քրեական գործից մաս անջատելը՝ քրեական գործից չի կարող գործ անջատվել՝ առանց կոնկրետ մեղադրյալ ունենալու, չի կարող գործ անջատվել ենթադրության մասով:

Տես ▸ էջ 2

ՃԵՊԱԶՐՈՒՅՑ

«Հայաստանի եւ Ադրբեջանի նախագահները չեն սպասում նոր առաջարկությունների ձեռքերը ծալած»

Մինսկի խմբի երեք առաջարկներից որեւէ մեկը Քոչարյան-Ալիեւ բանակցությունների օրակարգում չէ

Երեկ ՀՀ նախագահի մամլո խոսնակն իր ճեպազրույցում լրագրողներին ներկայացրեց Ռոբերտ Քոչարյանի առաջիկա երկու այցերի մանրամասները:

Այց առաջին

Մարտի 1-2-ը ՀՀ նախագահը պաշտոնական այցով կհյուրընկալվի Ուկրաինայում: Նախագահին կուղեկցեն ՀՀ արտադրական ենթակառուցվածքների գործունեությունը համակարգող նախարար Դավիթ Զադոյանը, արդյունաբերության եւ առեւտրի նախարար Կարեն Ճշմարիտյանը, փոխարտգործնախարար Լեւոն Մկրտչյանը, Երեւանի քաղաքապետ Ռոբերտ Նազարյանը: Պատվիրակության կազմում ընդգրկված են նաեւ հայ գործարարներ:

Լեոնիդ Կուչմայի հետ Ռոբերտ Քոչարյանի բանակցություններից զատ, նախատեսվում է 7 փաստաթղթի ստորագրում: Մինչեւ հիմա մեր հանրապետությունը Ուկրաինայի հետ ստորագրել է 50 համաձայնագիր: Կիեւում ՀՀ նախագահը հանդիպումներ կունենա նաեւ քաղաքապետարանում: Ռոբերտ Քոչարյանի այցը, սակայն, ինչպես նշեց խոսնակ Վահե Գաբրիելյանը, չի սահմանափակվի միայն մայրաքաղաքով: ՀՀ պատվիրակությունը նախագահ Քոչարյանի գլխավորությամբ կայցելի նաեւ Օդեսա, Իլյիչովսկ-Փորթի լաստանավային անցում, Թաիլովո քաղաքանման ավան: Նախատեսվում է նաեւ գործարարների եւ ձեռնարկատերերի հետ հանդիպում: «Դեռեւս 2000-ի օգոստոսին Յալթայում էր ծեռք բերվել այս այցի պայմանավորվածությունը: Այցը, ինչպես սովորաբար, նպատակ ունի նոր մակարդակի բերել եւ ամրապնդել երկու երկրների հարաբերությունները: Այս առումով պատահական չէ պատվիրակության կազմում հայ ձեռնարկատերերի ընդգրկումը եւ ուկրաինական գործարար շրջանակների հետ հանդիպումը», հավաստեց Վահե Գաբրիելյանը: Կարեւորելով Ուկրաինայի այսօրվա դերը Եվրոպայում, նրա տնտեսական կշիռը՝ ՀՀ նախագահի մամլո խոսնակը նշեց, թե Հայաստանը հետաքրքրված է խորացնելու Ուկրաինայի հետ հարաբերությունները:

Տես ▸ էջ 2

Բուշի ուղերձը Ալիեւին

ԲԱՔՈՒ, 27 ՓԵՏՐՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Ղարաբաղյան հակամարտության խաղաղ կարգավորումը ԱՄՆ-ի նոր վարչակազմի գերակայություններից մեկն է: Այդ մասին ասված է Ադրբեջանի նախագահ Հեյդար Ալիեւին Ջորջ Բուշի հղած ուղերձում: Նամակի տեքստն այսօր հրապարակվել է Բաքվի թերթերում: Դրանում ընդգծված է, որ ԱՄՆ-ը կշարունակի ակտիվ մասնակցությունը խաղաղարար գործընթացին: «Ես անձամբ հույսով եմ, որ այս տարի մենք, փոխգործակցելով ԵԱՀԿ-ի Մինսկի խմբի համանախագահների հետ, կկարողանանք հաշտության հասնել Հարավային Կովկասում», գրում է Ջորջ Բուշը: Ընդսմին նա ընդգծում է, որ հաշտության հասնելու համար անձամբ Ադրբեջանի նախագահին, «ինչպես նաեւ հայ եւ ադրբեջանցի ժողովուրդներին հարկ կլինի դժվարին ընտրություն կատարել»: ԱՄՆ-ի նախագահը հույս է հայտնել, որ փոխզիջումների հիման վրա հակամարտության կարգավորումը կնպաստի ապագայում հուսալի խաղաղության ձեռքբերմանն ու դրա ամրապնդմանը: Նա նաեւ ԱՄՆ-ի պատրաստակամությունն է հայտնել Ադրբեջանի իշխանություններին՝ օգնելու «ղարաբաղյան հակամարտության կարգավորմանը երկրի ներսում հասարակական աջակցություն ստեղծելու համար»: Նամակում ընդգծված է ԱՄՆ-ի հավատարմությունը «Ադրբեջանի անկախությանը, ինքնիշխանությանն ու տարածքային ամբողջականությանը»:

Ադրբեջանի նախագահը Ջորջ Բուշի ուղերձը «նշանակալի իրադարձություն» է համարել Հայաստանի նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանի հետ ուղղակի բանակցությունների հերթական փուլից առաջ, որը մարտի 3-6-ին տեղի կունենա Փարիզում: Երկուշաբթի հանդիպում ունենալով Ադրբեջանում ԱՄՆ-ի դեսպանի հետ, Ալիեւը վերստին հավաստել է իր հավատարմությունը ղարաբաղյան հակամարտության խաղաղ կարգավորմանը:

Վահրամ Աբաջյանը՝ դեսպան Լոնդոնում

Նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանի փետրվարի 26-ի հրամանագրով Վահրամ Աբաջյանը նշանակվել է Մեծ Բրիտանիայի եւ Հյուսիսային Իռլանդիայի Միացյալ Թագավորությունում Հայաստանի Հանրապետության դեսպան /նստավայրը՝ Լոնդոն/:

Վահրամ Աբաջյանը ծնվել է 1953 թվականին, Գյումրի քաղաքում: 1975 թ.-ին ավարտել է Մոսկվայի պետական միջազգային հարաբերությունների ինստիտուտի միջազգային քաղաքականության ֆակուլտետը: 1997 թ.-ին ավարտել է Վիեննայի համալսարանի քաղաքագիտության ֆակուլտետը: Աշխատանքային գործունեությունն սկսել է 1992 թ.-ից՝ նշանակվելով ԱԳՆ Միջազգային կազմակերպությունների վարչության պետ: 1994-96 թթ. եղել է Սկոպիեում՝ ԵԱՀԿ դիտորդների առաքելության անդամ, 1996-98 թթ. ԵԱՀԿ քարտուղարության կոնֆլիկտների կանխման կենտրոնում՝ որպես լիազոր ներկայացուցիչ: 1998-99 թթ. ընթացքում եղել է Կենտրոնական Ասիայում ԵԱՀԿ առաջատար խմբի անդամ, այնուհետեւ՝ Բիշքեկում ԵԱՀԿ կենտրոնի քաղաքական հարցերով պատասխանատու: 1999 թ.-ի սեպտեմբերից Կենտրոնական Ասիայում ԵԱՀԿ գլխավոր գրասենյակի քաղաքական հարցերով պատասխանատուն է:

ԵԱՀԿ ԳՈՐԾՈՂ ՆԱԽԱԳԱՀԻ ԱՅՑԸ ԵՐԵՒԱՆ

ԵԱՀԿ-ն էական արդյունքներ է սպասում Քոչարյան-Ալիեւ առաջիկա հանդիպումից

«Քանի դեռ շարունակվում են բանակցությունները, երկխոսությունը Հայաստանի եւ Ադրբեջանի նախագահների միջեւ, կա հույս, որ ԼՂ հակամարտությունը կգտնի իր խաղաղ լուծումը», երեկ ՀՀ արտգործնախարարությունում մամուլի ասուլիսի ժամանակ նշեց ԵԱՀԿ գործող նախագահ, Ռումինիայի արտգործնախարար Միրչի Ջոանան: Վերջինիս գլխավորությամբ ԵԱՀԿ պատվիրակությունը երկօրյա այցով ժամանել էր Երեւան եւ հանդիպել ՀՀ նախագահին, ԱԺ խոսնակին, արտգործնախարարին:

Նույն մամլո ասուլիսին ՀՀ արտգործնախարարը կարեւորեց ԵԱՀԿ նախագահի այցը հատկապես այս պահին, քանզի մարտի 4-5-ը նախատեսվում է Քոչարյան-Ալիեւ 15-րդ հանդիպումը Փարիզում: «Սա ճակատագրական պահ է, ԵԱՀԿ մասնակցությունը ԼՂ հակամարտության կարգավորման հարցում խիստ կարեւոր է ու կարող է դրական ներդրում հանդիսանալ», նշեց Վարդան Օսկանյանը: Միրչի Ջոանան նշեց, թե երեւանյան հանդիպումների ընթացքում պատվիրակությունը մանրամասն անդրադարձել է Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտությանը եւ հույս հայտնել, որ խնդիրն այնուամենայնիվ կլուծվի միմիայն խաղաղ ճանապարհով: Միրչի Ջոանան նշեց, թե իրենք եւս մեկ անգամ ողջունում են հակամարտող կողմերի նախագահների ուղիղ երկխոսությունը եւ դիտում որպես ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի շրջանակներում ընթացող բանակցությունները լրացնող միջոց:

«Մենք նախագահների առաջիկա փարիզյան հանդիպումից էական արդյունքներ ենք ակնկալում», ղարաբաղյան խնդրին առնչվող հարցերն ամփոփեց ԵԱՀԿ գործող նախագահը: Նա հավաստեց, որ իր գլխավորած պատվիրակությունը քննարկել է նաեւ տնտեսական, բնապահպանական, իրավական եւ մամուլի ազատությանը վերաբերող հարցեր: Պրն Օսկանյանը եւս վկայակոչելով հանդիպումների ընդգրկուն օրակարգը, նշեց, թե ինչպես հանրապետության նախագահը, այնպես էլ ինքը գոհ են արդյունքներից: Նա կարեւորեց այն փաստը, որ Ռումինիայի արտգործնախարարը ԵԱՀԿ-ում իր նախագահության վաղ շրջանում է այցելում մեր տարածաշրջան՝ այսպիսով ի սկզբանե հնարավորություն ունենալով ծանոթանալու տարածաշրջանի երկրների ներքին խնդիրներին: Բացի այդ «Հայաստանը վերջերս դարձավ Եվրախորհրդի անդամ: Իսկ ԵԽ-ի ու ԵԱՀԿ-ի խնդիրները հաճախ նույնն են կամ լրացնում են իրար: Այնպես որ այս պահին, երբ պիտի իրագործենք ԵԽ-ում ստանձնած մեր պարտավորությունները, կարծում ենք՝ ԵԱՀԿ աջակցությունը կնպաստի դրանց առավել դյուրին ու կարճաժամկետ իրականացմանը»:

Արտգործնախարարությունում, երեկոյան մամուլի ասուլիսից հետո նախատեսվում էր ԵԱՀԿ պատվիրակության հանդիպումը ԼՂ նախագահ Արկադի Ղուկասյանի հետ՝ Երեւանում:

ԼԻԼԻԹ ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ

ՃԵՊԱԶՐՈՒՅՑ

«Հայաստանի եւ Ադրբեջանի նախագահները ...»

Սկիզբը էջ 1

Այց երկրորդ

«Ստացել ենք ԱՄՆ պետդեպարտամենտի փոխխոսնակի հայտարարությունը, որտեղ նա ողջունում է Քոչարյանի եւ Ալիեւի որոշումն ընդունելու Ֆրանսիայի նախագահ Ժակ Շիրակի հրավերը՝ շարունակելով ԼՂ հարցի խաղաղ կարգավորման բանակցությունները: Փոխխոսնակը նշել է, թե իրենք ակտիվորեն աշխատում են Ռուսաստանի եւ Ֆրանսիայի հետ, որպեսզի հակամարտող երկու կողմերի համար ընդունելի մի լուծում գտնվի: ԱՄՆ պետդեպարտամենտի փոխխոսնակը նշել է նաեւ, թե վերջերս Բուշը հեռախոսազրույց է ունեցել Շիրակի հետ՝ Մ. Նահանգների պատրաստակամությունը հայտնելով աջակցելու խնդրի կարգավորման ջանքերին», Քոչարյանի՝ Փարիզ կատարելիք այցի վերաբերյալ նշեց նախագահի մամլո խոսնակը: Ռ. Քոչարյանի այցը Փարիզ նախատեսվում է մարտի 4-5-ին: Առայժմ նախատեսված է մեկ հանդիպում Ադրբեջանի նախագահ Հ. Ալիեւի հետ, բայց եթե անհրաժեշտություն լինի, երկու նախագահները լրացուցիչ հանդիպումներ եւս կունենան, վստահեցրեց Վ. Գաբրիելյանը: Նրա հավաստմամբ, ՀՀ նախագահը, ինչպես եւ առաջ, դեռեւս դժվարանում է որեւէ լուծման կոնկրետ ժամկետ նշել:

Լրագրողների հարցին, թե նախորդ 14 հանդիպումների ընթացքում Հայաստանի եւ Ադրբեջանի նախագահների միջեւ ԼՂ հարցում կայացե՞լ է արդյոք որոշակի սկզբունքների շուրջ համաձայնություն, Վահե Գաբրիելյանը պատասխանեց, որ եթե սկզբունքային համաձայնություն ձեռք բերված լիներ, բանակցությունների շրջանակը կընդլայնվեր՝ ԼՂ-ի, փորձագետների մասնակցությամբ: «Խոսքը միեւնույն սկզբունքներին է վերաբերել: Երկու նախագահները չեն բանակցում խնդրի կարգավորման մանրամասների շուրջ, այլ փորձում են փոխադարձաբար ընդունելի սկզբունքներ գտնել: Մինչեւ այդ սկզբունքները չհամաձայնեցվեն, դրանք չեն հրապարակվի»:

Գալով ադրբեջանական մամուլում ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի միջնորդական երեք առաջարկությունների հրապարակման փաստին՝ Վահե Գաբրիելյանը նշեց, թե քանի որ առաջին երկու առաջարկները մերժվել էին Հայաստանի եւ Լեռնային Ղարաբաղի կողմից, իսկ վերջինը՝ ընդհանուր պետությունը, Ադրբեջանի, դրանք փաստորեն կիրառելի տարբերակներ չէին այլեւս: Մամլո խոսնակի հավաստմամբ, հրապարակված երեք փաստաթղթերից որեւէ մեկը այժմյան՝ Քոչարյան-Ալիեւ բանակցություններում քննարկման առարկա չէ: Իսկ սպասո՞ւմ է Հայաստանը նոր առաջարկներ Մինսկի խմբի կողմից: Վահե Գաբրիելյանը նշեց, թե Հայաստանը կարեւորում է ՄԽ օժանդակությունը, բայց վերջինս միայն միջնորդ է, ու խնդրի խաղաղ կարգավորման պատասխանատվությունը հակամարտող կողմերինն է: «Պարտադիր չէ, որ առաջարկներ լինեն Մինսկի խմբից: Երկու նախագահների հանդիպման ընթացքում էլ քննարկվում են տարբերակներ: Եթե ԵԱՀԿ ՄԽ-ն հանդես գա նոր առաջարկությամբ, որը կօգնի գործին, մենք կողջունենք: Սակայն պատկերն այնպես չէ, որ Հայաստանի եւ Ադրբեջանի նախագահները ձեռքերը ծալած սպասում են նոր առաջարկների»: Եթե մարտի 4-5-ին Ռոբերտ Քոչարյանն ու Հեյդար Ալիեւը փարիզյան բանակցություններում հասնեն որեւէ շոշափելի համաձայնության, նրանք հանդես կգան համատեղ հայտարարությամբ: Ամեն դեպքում փարիզյան բանակցությունների արդյունքների վերաբերյալ մամուլի համար կլինի հայտարարություն:

ԼՈՒՍԻՆԵ ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ

Տիգրան Զանոյան. «Բազմագլուխ հիդրան իր սեւ գործը նորից անում է»

Սկիզբը էջ 1

Փաստաբանը դա համարեց օրենքի շահարկում, որը, նրա պատկերավոր արտահայտությամբ, «դատարանի ներսում դրված ռումբ է»: Տ. Զանոյանն անթույլատրելի համարեց առանց գործից անջատված մասը կարճելու դատաքննությունը շարունակելը: Դատարանը, նրա ասելով, պետք է կատարի լրիվ եւ օբյեկտիվ քննություն եւ որոշակի հանգամանքներ պարզի, բայց չի կարող դա անել: Դատարանին զգուշացնում են գործի քննության ընթացքում դուրս չգալ քրեական գործի սահմաններից: Այն նաեւ անուղղակի երաշխիք է ամբաստանյալներին, որ նրանց նկատմամբ առավելագույն պատիժ չի կիրառվի, միաժամանակ դատարանը չի կարող խորհրդակցական սենյակում վերջնական պատիժ նշանակել, քանի որ կա անջատված մասի գաղափար: «Բա որ ա՞յլ բան պարզվի»: «Անջատված մասը բազմագլուխ հիդրայի ձեւով գալիս-կանգնում է ճանապարհին եւ նորից իր սեւ գործն է անում», հայտնեց Տիգրան Զանոյանը:

Փաստաբանը հայտնեց նաեւ, որ նախաքննության ընթացքում թույլ են տվել բազմաթիվ այլ խախտումներ, որոնցով անտեսվել են օրենքի պահանջները: Ակնհայտ է, որ Տ. Զանոյանի կողմից այդպիսի դիրքորոշումը միանգամայն անսպասելի էր Գագիկ Ջհանգիրյանի համար, եւ նա զարմանք հայտնեց, թե փաստաբանները նախաքննության ավարտին թերությունները վերացնելու հետ կապված միջնորդություններ անելու հնարավորություն ունենալով, ինչո՞ւ այն ժամանակ չհայտնեցին: Հիշեցնենք, որ տուժողների ներկայացուցիչները չափազանց զուսպ էին գտնվել քրեական գործին ծանոթանալուց հետո, եւ հիշամետ մամուլը ծաղրեց փաստաբանների «հաճոյանալը»՝ «կատարվել է հսկայածավալ աշխատանք»: Փաստաբան Զանոյանը «Օրակարգի» եթերում չհերքեց իր գրածը: «Իրոք, մենք ընդունել ենք, որ նախաքննական մարմինը վիթխարի ծավալի աշխատանք է կատարել, սակայն ծավալը չի կարող դրվել գործի վերջնական բացահայտման արժեքի հիմքում»:

Տ. Զանոյանը տեղեկացրեց, որ նախաքննության ավարտին իրենց ներկայացրած գրավոր միջնորդության տրամաբանությունը հետեւյալն էր՝ եթե զինվորական դատախազությունը դեռեւս ունի չփարատված կասկածներ, կատարելիք քննչական եւ օպերատիվ հետախուզական գործողություններ եւ դրանք հիմնավորելու անհրաժեշտություն, ապա պետք է գործի քննությունը շարունակվեր մինչեւ այդ հանգամանքների պարզեցումն ու հստակեցումը, հետո գործն ուղարկվեր դատարան: Ինչ վերաբերում է քրեական գործով որոշակի հանցակազմերի, որոնք առաջին իսկ պահից կամ առաջին մեկ-երկու ամսում ապացուցված են համարել, ապա առանձին անձանց նկատմամբ գործը կարող էր ուղարկվել դատարան:

Փաստաբանն այստեղ նկատի ուներ ԱԺ-ում հերթապահող ոստիկաններին, որոնք դատարան գալուն պես հապաղել հայտարարեցին նույն պահանջով: Նկատի ուներ նաեւ զենք վաճառողներին, որոնք դատարանում դարձյալ պահանջում էին իրենց մասով քրեական գործն առանձնացնել «Հոկտեմբերի 27-ի» գործից՝ ամոթաբեր համարելով նրանց հետ դասվելը: Ճիշտ է, պրն Ջհանգիրյանը հայտնեց, թե այդ հարցը բազմիցս քննարկվել է նաեւ քննչական խմբում, սակայն չարեցին՝ մտավախություն ունենալով, որ նախաքննական մարմնին հետագայում կմեղադրեն, թե այդ մարդիկ ավելի մեծ դերակատարություն ունեին:

Ճշմարտությունն այն է, որ նրանց մասով քրեական գործերն առանձնացնելու դեպքում, նախ զգալի կնվազեր ամբաստանյալների թիվը, համապատասխանաբար նաեւ քր. գործի ծավալը, որը պարզորոշ ցույց կտար քննչական խմբի կատարած գործողությունների եւ բացահայտումների շրջանակը: Այսինքն՝ «Հոկտեմբերի 27-ի» գործով դատարան կուղարկվեր ահաբեկչությունն իրականացրած հնգյակի կամ յոթնյակի գործը, ոչ թե 13 ամբաստանյալների, որն, ինչ խոսք, տպավորություն է ստեղծում քր. գործի 40 հատորների հետ:

Բացի այդ, Գ. Ջհանգիրյանը ինչո՞ւ էր շտապում նախատեսված ժամկետից շուտ ավարտել քր. գործի նախաքննությունը, եթե նա դեռեւս մարդկանց պետք է հարցաքններ, ինչպես հայտնեց հաղորդման ժամանակ, Վահան Շիրխանյանին, պաշտպանության նախկին նախարար Վաղարշակ Հարությունյանին... Մի՞թե նրանց հարցաքննելու համար անհրաժեշտ էր «կազմակերպիչների, դրդիչների մասով գործ առանձնացնել»:

Տ. Զանոյանը, մեղմ ասած, ճիշտ չհամարեց Գ. Ջհանգիրյանի մոտեցումը՝ փաստաբանների ներկայացրած միջնորդությունների խականով փաստարկել իր թերությունների չափը: Մինչդեռ, քննչական խմբի ղեկավարը հենց այդ հանգամանքը նկատի ունենալով, ամիսներ առաջ, մտերմիկ շրջապատում քմծիծաղով հայտնել էր, թե հանրապետությունում խելքը գլխին փաստաբան չկա, ափսոսանք հայտնելով, որ իրենց ձերբակալելու դեպքում մասնագետ չի գտնվի, որին դիմեն իրենց պաշտպանությունն ստանձնելու համար:

Ի դեպ, նույն հաղորդման ժամանակ, իրավաբանների կողմից պատասխանատվության ենթարկվելու նախազգուշացումներ արվեցին Գ. Ջհանգիրյանին: Վերջինս պատասխանեց. «Քննչական խմբի եւ իմ անունից կատարված գործողությունների համար անձամբ ես պատասխանատվություն եմ կրում եւ չեմ խուսափում դրանից»: Նշեց նաեւ, որ մեղադրյալների ու նրանց պաշտպանների կողմից իրավախախտումների, կտտանքների վերաբերյալ բողոքներին պատասխանել է հանրապետության նախկին գլխավոր դատախազը: «Ուժի մեջ մտած օրինական որոշումներ կան, որոնցով այդ փաստերը չեն հաստատվել», շեշտեց քննչական խմբի ղեկավարը: Նշենք, որ դրանցից գոնե մեկին՝ նախկին մեղադրյալ Նաիրի Բաղդալյանի նույնաբովանդակ բողոք-դիմումին պատասխանել էր հենց ինքը՝ Գագիկ Ջհանգիրյանը, եւ ոչ թե գլխավոր դատախազը:

Հայաստանում ծխում է յուրաքանչյուր երկրորդ չափահասը

ԵՐԵՎԱՆ, 27 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Հայաստանում ծխում է յուրաքանչյուր երկրորդ չափահասը, անկախ սեռից: Այսպիսին է Հայաստանի առողջապահության նախարարության լրատվական-վերլուծական կենտրոնի կողմից ՀՀ Առողջապահության ազգային ինստիտուտի համաճարակաբանության ամբիոնի հետ համատեղ անցկացված հետազոտությունների արդյունքը: Ըստ ծխելու դեմ պայքարի ազգային կոորդինատոր Ալեքսանդր Բազարչյանի, զգաստացնող են նաեւ հետազոտության մյուս արդյունքները, որոնք վկայում են, որ ծխողների տարիքը Հայաստանում շատ է երիտասարդացել: Ծխող կանանց շարքում, որոնց թիվը կազմում է հարցվածների մոտ 30%-ը, մեծ մասը ուսանողուհիներ են: Այս փաստը, ըստ Բազարչյանի, նոնսենս է զարգացած երկրների համար, որտեղ կրթության մակարդակի բարձրացման հետ նվազում է ծխողների տոկոսը:

Մեծամասնությունը սկսել են ծխել ոչ չափահաս տարիքում: 14-18 տարեկանների հարցումը ցույց է տվել, որ նրանց 82%-ը արդեն իսկ ունի ծխելու փորձ: Այն հարցին, թե ինչու են ծխում, շատերը չեն կարողացել պատասխանել, կամ պատասխանել են, որ ընդօրինակում են մեծերին: Իսկ մասնագետների կարծիքով, դեռահասների վրա ազդում են մի ամբողջ համալիր գործոններ, որոնց շարքում քիչ տեղ չի գրավում ծխախոտի գովազդը: Բազարչյանը նշեց, որ մասնագիտական տեսակետից սիգարետի գովազդն արված է անթերի: Գովազդում, որպես կանոն, օգտագործվում է հոյակապ դիզայն եւ հոգեբանական հնարքներ, օրինակ՝ սիգարետ ծխելու ասոցիացումը ճոխ կենսակերպի հետ: Ծխելու դեմ ուղղված սոցիալական գովազդի բացակայության պայմաններում (օրինակ, այն, որ թոքերի քաղցկեղի 70%-ը ծխելու արդյունք է, կամ որ ծխելու հետեւանքով շեշտակի նվազում է աշխատունակությունը եւ այլն) երիտասարդությունն անմիջականորեն ընկալում է ծխելու կոչը էկրանից, ռադիոյով կամ ինտերնետի միջոցով:

Ելքը ծխելը կարգավորող օրենքի շուտափույթ ընդունումն է, նշեց Ա. Բազարչյանը:

ԱՊՀ երկրների երկաթուղայինների խորհրդի 28-րդ նստաշրջանը՝ Հայաստանում

Մարտի 6-7-ը Հայաստանում առաջին անգամ տեղի կունենա երկաթուղայինների խորհրդի 28-րդ նստաշրջանը, որին կմասնակցեն ԱՊՀ 12 երկրների, Մերձբալթյան երկրների, Բուլղարիայի երկաթուղիների ղեկավարները, նաեւ միջազգային շատ կազմակերպություններ:

ՀՀ տրանսպորտի եւ կապի նախարարությունը, Հայկական երկաթուղու դեպարտամենտը նախապատրաստվելով նստաշրջանին, աշխատանքային ծրագրերում ու օրակարգում նախատեսում են բոլոր այն թեմաներն ու հարցերը, որոնք կարող են փոխադարձ հետաքրքրություն ներկայացնել եւ հետագա համագործակցության հիմքեր հանդիսանալ:

Քննարկվող հիմնական խնդիրները լինելու են. փոխադարձ տարածքներով բեռնափոխադրումները, երկաթուղիների տարիֆային քաղաքականությունը, միջպետական փոխհամագործակցությունները, ուղեւորափոխադրումների բարձրակարգ կազմակերպումը, նոր համակարգչային տեխնոլոգիաների ներդրումը երկաթուղային համակարգում եւ այլն:

Նստաշրջանի բացմանը ելույթ կունենա ՀՀ վարչապետ Անդրանիկ Մարգարյանը: Իսկ մարտի 7-ին նախատեսվում է մասնակիցների հանդիպումը ՁԼՄ-ների ներկայացուցիչների հետ:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան ԺԱ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010, Հանրապետութեան 47
Ֆաքս: 374-1-562863
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ / հեռ. 529221
Տնօրէն
ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱՌԱՔԵԼԵԱՆ / հեռ. 529353
Համակարգ. ծառայութիւն / հեռ. 582483
Շուրջօրյա լրահավաք ծառայութիւն / հեռ. 529353
Apple Macintosh համակարգչային շարուածը «Ազգ»-ի
Յղումը «Ազգին» պարտադիր է
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում
«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.
Yerevan, Armenia, 375010

«ԶՎԱՐԹՆՈՑ» ՕԴԱՆԱՎԱԿԱՅԱՆՈՒՄ

Իրաքյան այցի արդյունքները հաջող են

Վարդան Օսկանյանը Իրաք-Հայաստան համագործակցության եւ ղարաբաղյան կարգավորման մասին

Հայաստանի արտգործնախարար Վարդան Օսկանյանը հայտարարեց, որ Իրաքում տեղի ունեցած բանակցություններում հիմնական շեշտը դրվել է ՄԱԿ-ի բանաձեւի շրջանակներում տնտեսական համագործակցության հնարավորության վրա: «Ինտերֆաքսի» խնդրանքով մեկնաբանելով փետրվարի 25-26-ը Իրաք կատարած իր այցի արդյունքները, Հայաստանի արտաքին քաղաքական գերատեսչության ղեկավարը նշեց, որ տարբեր ոլորտներում նման համագործակցության լավ հնարավորություններ կան, հատկապես էներգետիկայի ոլորտում պայմանագրերի ստորագրման առումով:

Հայաստանը լավ հնարավորություններ ունի Իրաքի շուկա թափանցելու համար՝ նկատի ունենալով այնտեղ հայերի հանդեպ լավ վերաբերմունքը, թեեւ կան որոշակի դժվարություններ, ավելացրեց նա: Վ. Օսկանյանը հայտնեց, որ ուղեւորության ընթացքում իրեն ուղեկցում էին տարբեր բնագավառներ ներկայացնող մի մեծ խումբ հայ գործարարներ, որոնք հանդիպումներ ունեցան այդ երկրի գործարարների հետ: Նա գտնում է, որ Իրաքի հետ Հայաստանի համագործակցությունն անպայման շարունակություն կունենա:

Նախարարի խոսքերով, Իրաքում վաղուց գոյություն ունի հայկական համայնք, որը լուրջ ներդրում է կատարել այդ երկրի զարգացման մեջ: Հայ համայնքի ներկայացուցիչները նույնպես ծանր օրեր են ապրում, քանի որ շրջափակումը բացասական լուրջ ազդեցություն է ունեցել երկրի բնակչության վրա: Նրանք զգում են Հայաստանի բարոյական աջակցության կարիքը: Ինչպես նշեց Վ. Օսկանյանը, այս տեսակետից հայկական պատվիրակության այցը գնահատանքի արժանացավ: Նա հանդիպել է հայ համայնքի ներկայացուցիչների հետ եւ Իրաքում այցելել հայկական եկեղեցի:

Նախարարն ընդգծեց, որ իր այցը ծրագրվել է 4-5 ամիս առաջ, այն ժամանակ ոչ ոք չէր ենթադրում Իրաքի նոր ռմբակոծումների մասին: Այժմ իրավիճակն այնտեղ կանոնավորվել է եւ որեւէ լարվածություն չկա, արձանագրեց նա: Այն հարցին, թե Հայաստանը չի՞ դատապարտում Իրաքի ռմբակոծումները, Օսկանյանը պատասխանեց, թե այստեղ դատապարտման հարց չի դրված: «Մենք պաշտպանում ենք ՄԱԿ-ի հովանու ներքո սկսված գործընթացը», հայտարարեց Վ. Օսկանյանը: Նրա խոսքերով, ներկայումս այնտեղ անցկացվում են լարվածության վերացմանն ուղղված բանակցություններ, եւ հայկական պատվիրակության այցի ժամանակ Նյու Յորք է մեկնել Իրաքի արտգործնախարարը՝ Իրաքի դեմ հաստատված պատժամիջոցների վերացման գործընթաց սկսելու համար: «Հայաստանը հույս է հայտնում, որ այս գործընթացը դրական արդյունք կունենա, վերջ ի վերջո կողմերը կգան փոխադարձ համաձայնության, եւ պատժամիջոցները կվերացվեն», հայտարարեց նա:

Հայաստանի արտգործնախարարը գտնում է, որ առայժմ վաղ է խոսել Ղարաբաղի խնդրի կարգավորման նոր՝ 4-րդ տարբերակի մասին: Նրա խոսքերով, Հայաստանի, Ադրբեջանի եւ Ֆրանսիայի նախագահների փարիզյան հանդիպման ժամանակ խոսվել է միայն ԼՂ խնդրի լուծման կարեւորագույն սկզբունքների մասին: «Դրանց շուրջը համաձայնության հասնելու դեպքում այդ սկզբունքները կարող են փոխակերպվել փաստաթղթի, որն էլ կարող է հիմք դառնալ լրացուցիչ բանակցությունների համար», ավելացրեց նա: Հայաստանի ԱԳՆ ղեկավարը նշեց, որ առկա են դրական տեղաշարժեր՝ կապված Ղարաբաղի խնդրի կարգավորման կարեւորագույն սկզբունքների հետ: Սակայն կողմերի վերջնական պայմանավորվածություն չկա: «Առայժմ դժվար է ասել, թե մարտի 5-ին նախագահներ Քոչարյանի եւ Ալիեւի փարիզյան հանդիպումը կհանգեցնի՞ վերջնական համաձայնության: Պետք է մի քիչ սպասել», ընդգծեց նա: Դրա հետ մեկտեղ նախարարը գտնում է, որ ընդհանուր առմամբ ստեղծվել է բավական լավ մթնոլորտ, շնորհիվ արված հայտարարությունների եւ ծավալված գործընթացների: Նա հույս հայտնեց, որ այդ դրական ֆոնը կպահպանվի նաեւ առաջիկա փարիզյան հանդիպման ժամանակ: Նրա խոսքերով, չկա որեւէ ուժ, որը ստիպեր խնդիրը լուծել շտապ կարգով:

«Պարզապես ժամանակի պահանջն է լուծել այդ խնդիրը: Դա ոչ միայն հակամարտ կողմերի, այլեւ տարածաշրջանում շահագրգռություններ ունեցող երկրների ցանկությունն է: Եվ այս աշխուժությունը կարելի է դրանով բացատրել», ասաց նախարարը: Նրա կարծիքով՝ որքան արագ լուծվի այդ հարցը, այնքան լավ կլինի բոլորի համար:

«Հենց այս տրամադրվածությամբ էլ նախագահ Քոչարյանը մտադիր է մեկնել Փարիզ: Եվ եթե հաջողվի սկզբունքային հարցերի առթիվ գտնել ինչ-որ փոխզիջումային տարբերակ, ապա նա կփորձի հասնել խնդրի որեւէ լուծման», հայտարարեց Հայաստանի ԱԳՆ ղեկավարը:

ՏԻԳՐԱՆ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ,
Հայաստանում «Ինտերֆաքսի» սեփ. թղթակից

Արդյունաբերողների ու գործարարների միությունը կլինի կառուցողական ընդդիմություն

ՀԱԳՄ-ն թարմացման ճանապարհին

Մոտ երկու ամիս առաջ արդյունաբերողների ու գործարարների միությունում տեղի ունեցած «քաղաքակիրթ ու եղբայրական իշխանափոխությունից» հետո (ինչպես բնորոշել էր փոփոխությունները նախաձեռնող խմբի անդամ, այժմ ՀԱԳՄ նախագահի պաշտոնակատար, «Ատավեն» ընկերության նախագահ Արսեն Ղազարյանը) մնում էր ենթադրել, որ երկրի տնտեսական էլիտան միավորող այս կառույցը պետք է հանդես գա առավել ակտիվ, դառնա կառավարությունից անկախ մի միություն՝ միանգամայն նոր ու թարմացված իմիջով: Դրանք կարծես թե չուշացան, ինչի ապացույցը թարմացված ղեկավար կազմով միության վերջին մի քանի հայտարարություններն էին, եւ, վերջապես, երեկվա ասուլիսում հնչած կարծիքները:

Ըստ Ա. Ղազարյանի (որն, ի դեպ, ՀԱԳՄ նախագահության ակտիվիստներից է միշտ եղել եւ կարողանում է մասնավոր բիզնեսը համատեղել իրավաբանի մասնագիտության ու կրոնագիտության թեկնածուի կոչման հետ), ՀԱԳՄ-ն պետք է դառնա ավելի արդյունավետ ու աշխատունակ կառույց, որը կբավարարի ներկայիս գործարարությանը, կկարողանա ավելի արդյունավետ համագործակցել կառավարության հետ, նրա հետ կառուցողական երկխոսության արդյունքում ստեղծել գործարարության համար առավել ընդունելի տնտեսական-իրավական դաշտ: Այս երկու նպատակները կդրվեն ՀԱԳՄ ապրիլի արտահերթ համագումարի օրակարգի հիմքում: Նշենք, սակայն, որ այդ խնդիրները միշտ էլ եղել են ՀԱԳՄ օրակարգում, որոնք սակայն ինչ-ինչ օբյեկտիվ ու սուբյեկտիվ պատճառներով մասամբ են իրականացել: Ինչպես նաեւ մշտապես օրակարգում է եղել Ա. Ղազարյանի նշած երեք հիմնական կառույցների կայացման գաղափարը՝ բիզնես-լրատվության մշակման, վերլուծության ու տարածման, կադրերի պատրաստման ու վերապատրաստման (թրեյնինգի), իրավաբանական ու հաշվապահական խորհրդատվության կենտրոնների ստեղծման:

ՀԱԳՄ նախկին եւ ներկա նախագահներ Արամ Վարդանյանը եւ Արսեն Ղազարյանը:

«Հռչակագրերով ու տեսական դրույթներով մենք չենք կարող առաջ գնալ», շեշտեց պրն Ղազարյանը: Ա. Ղազարյանը համամիտ չէ այն կարծիքին, թե միությունը ի սկզբանե եղել է քաղաքական նպատակներով ստեղծված կառույց: Պատասխանելով **«Ազգի»** հարցին, թե կարելի՞ է ենթադրել, որ այսուհետեւ ՀԱԳՄ-ն կլինի առավել ամբիցիոզ, նախահարձակ, ի տարբերություն անցյալ տարիների հաշտվողական ու կառավարության հետ մեղմ քաղաքականության, պրն Ղազարյանը հարկ համարեց բնորոշել միության անցած ուղին. երբ 1996-ին ստեղծվեց ՀԱԳՄ-ն, ուղղակի կար մի հեռավոր ցանկություն՝ դառնալու բուրժուական դասակարգի ռեալ կուսակցություն, ինչը մոտ մեկ տարի հետո ի չիք դարձավ, քանի որ ակնհայտ դարձավ, որ դրա համար դեռ շատ ժամանակ է պետք: Դրանից հետո միությունն ընկավ ինքնուրույն զարգացման վիճակի մեջ՝ հանդես գալով առավել հարմարվողական ու մեղմ դիրքերից: Սա անցյալն է, իսկ ապագա գործելաոճը նոր ղեկավարությունը տեսնում է ոչ թե ամբիցիոզ, այլ պահանջկոտ, առանց քաղաքական շահարկումների ու հռչակագրերի: ՀԱԳՄ-ն կլինի առավելագույնս կառուցողական ընդդիմություն, որի գերագույն նպատակը պետք է լինի տնտեսական հարաբերությունների ոլորտի կարգավորումը: Կառավարության հետ աշխատանքը պետք է լինի պայմանագրային, երբ միությունը հասարակական հիմունքներով կլծվի օրենսդրաշինության գործին, կներկայացնի այլընտրանքային ծրագրեր ու օրենքներ: Իսկ երբ պարզ կդառնա, որ կառավարության որեւէ որոշում կամ օրենք ակնհայտորեն ոտնահարում է մասնավոր հատվածի շահերը, ապա միությունը ստիպված կլինի զբաղվել լոբբինգով՝ նորմալ քաղաքակիրթ գործունեության ձեւով: «Գործելու ենք՝ պահանջելով օգնել, ստիպելով մասնակցել», ահա միության աշխատանքի բանաձեւը:

Կառուցողական ընդդիմություն լինելու, թերեւս, մի ակնառու օրինակ կարող է լինել վերջերս ՀՀ նախագահի հրամանագրով ստեղծված Գործարարության աջակցության խորհրդին (ԳԱԽ) ՀԱԳՄ վերաբերմունքն ու մասնակցությունը: ԳԱԽ-ը պետք է, որ ներկայացված լիներ տնտեսության հավասարապես պետական ու մասնավոր հատվածներով, մինչդեռ գործարարության համար միանգամայն անակնկալ ձեւով որոշվել է այս կառույցում սահմանել աշխատելու ռոտացիոն կարգ, ըստ որի յուրաքանչյուր 6 ամիսը մեկ ՀՀ վարչապետի հրամանով խորհրդի կազմում պետք է ընդգրկվի 28 գործարարներից ընտրված վեց անդամ: Նման ձեւը, բնականաբար, չի կարող բավարարել ՀԱԳՄ-ին: Արդեն արել են կոնկրետ քայլ. արտասահմանյան ներդնողների համագումարի հետ համատեղ ստեղծվել է «28-ի ակումբ», որում ընդգրկված գործարարներից 6-ը պետք է լինեն ԳԱԽ կազմում ու ներկայացնեն գործարար համայնքի ընդհանրական շահերը:

Մի խոսքով՝ ՀԱԳՄ-ն թարմացման, զարգացման ու նորացման ճանապարհով նպատակ ունի դառնալ որակապես ու քանակապես մի նոր միություն, նոր մակարդակի կառույց: Այլապես անխուսափելի կլինի մյուս ճանապարհը՝ դադարել գոյատեւելուց, լուծարվելով վերածվել գործարարների ակումբի:

ԳԱՅԱՆԵ ՄՈՒՐՈՅԱՆ

ԻՆՏԵՐՆԵՏ

Արագագործ ցանցը ստեղծված է

Գլխավոր խոչընդոտը ինտերնետի ելքի բարձր սակագինն է

Ժամանակակից կապն անհնար է պատկերացնել առանց տվյալների փոխանակման արագագործ ցանցերի: Երեկ նման ցանցի ստեղծման եւ հնարավորությունների մասին հայտարարեց «Հայհամակարգիչ» կենտրոնի տնօրեն Վահրամ Մխիթարյանը: «Արփինետ» կոչվող այդ համակարգը հայկական ընկերությունը ստեղծել է ռուսական «Ռոստելեկոմ», «Միր», ամերիկյան Optical Access ընկերությունների հետ համատեղ: Այս կապակցությամբ ՀՀ արդյունաբերության եւ առեւտրի նախարարության եւ «Հայհամակարգչի» հրավիրած սեմինարին մասնակցում էին ինֆորմացիոն տեխնոլոգիաների ոլորտի ընկերությունների ներկայացուցիչներ, որոնց ներկայացվեցին ցանցի բոլոր ծրագրային եւ տեխնիկական մանրամասները: Մասնավորապես նախատեսվում է միասնական արագագործ կապ ստեղծել ամբողջ տարածաշրջանում՝ միավորելով Հայաստանը, Վրաստանը, Ադրբեջանը, Ռուսաստանը, ինչպես նաեւ ելք ունենալով դեպի Իրան, Թուրքիա: Այսինքն՝ տարածաշրջանում կգործի բարձր արագության եւ որակյալ կապ, որի շնորհիվ ինտերնետ ելքի կամ ընդհանրապես տվյալների փոխանակման դեպքում կունենանք միջազգային չափանիշներին համարժեք հնարավորություններ: Մյուս կողմից, Արմենտելի ստեղծած TAOS օպտիկամալուխային համակարգի միջոցով «Արփինետ» ցանցը Հայաստանի համար ապահովում է 4 ելք: Դա նշանակում է, որ եթե որեւէ մեկի կողմից կապը կտրվի, ապա մնացած երեքը կշարունակեն գործել: Ցանցի ստեղծման հեղինակներից ամերիկյան Optical Access-ի ԱՊՀ երկրներում ներկայացուցիչ Կիրիլ Տելիկչիեւը տեղեկացրեց, որ նման համակարգ ստեղծվել է միայն Շվեդիայում: Felia կոչվող այդ համակարգն արդեն 600 հազար բաժանորդ ունի: Արագագործ ցանցի ստեղծումը հնարավոր կլինի՞ Հայաստանում Արմենտելի մենաշնորհի դեպքում, մեր հարցին «Հայհամակարգչի» տնօրենը տվեց հետեւյալ պատասխանը. «Արմենտելն իր ներքին ցանցի ստեղծման խնդիր ունի: Նա իր մասով կարող է մասնակցել տվյալների փոխանակման ցանցի ստեղծմանը: Մենք կներդնենք սարքավորումները եւ կստեղծենք ցանցը, Արմենտելը կօգտագործի այն մասը, որը պետք է իրեն»: Այս դեպքում հնարավոր կլինի 1-10 մբիթ/վրկ արագության կապ ապահովել եւ արտաքին աշխարհին միանալ նման ձեւով, այլ ոչ թե հեռախոսով կամ 2 մբիթ/վրկ արագությամբ կապով:

Ինֆորմացիոն տեխնոլոգիաների զարգացմանը, ինչպես նաեւ երեկ ներկայացված արագագործ կապի ներդրմանը լրջորեն խոչընդոտում է եւս մեկ խնդիր՝ ինտերնետ կապի բարձր սակագինը: Հիշեցնենք, որ մեկ ամիս առաջ Արմենտելը հայտարարեց այդ սակագնի 40 տոկոս իջեցման մասին, ինչը, սակայն, հեռու է ինտերնետ կապի միջազգային սակագներին հավասարվելու համար: Այն կազմում է 2 մբիթ/վրկ-ի համար 2000 դոլար, մինչդեռ Հայաստանում նույն արագության կապն արժե 36 հազար դոլար: Այս կապակցությամբ արդյունաբերության եւ առեւտրի փոխնախարար Արմեն Գրիգորյանը ներկաներին տեղեկացրեց, որ հարցը բարձրացվել է երկրի նախագահի մակարդակով եւ «կա համաձայնություն, որ Հայաստանում ինտերնետ ելքի գինը պետք է համապատասխանի միջազգային գներին»: Չցանկանալով ժամանակից առաջ ընկնել, փոխնախարարը հույս հայտնեց, որ ներկայումս ընթացող բանակցությունները լավ արդյունք կունենան:

Երեկվա սեմինարի ժամանակ ներկաները տեղեկացան նաեւ, որ մայիսին Երեւանում Եվրախորհրդի հովանավորությամբ տեղի կունենա տարածաշրջանային համաժողով՝ նվիրված ինֆորմացիոն տեխնոլոգիաների զարգացման խնդիրներին: Իսկ մինչ այդ հուսանք, որ այս սեմինարին ներկայացված ծրագրերի իրականացման եւ արծարծված հարցերի կարգավորման ուղղությամբ որոշակի առաջընթաց կարձանագրվի:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

1700-ամյակի միջոցառումների թե՛ հաջողությունները, թե՛ բացթողումները բոլորինն են

Պետական հանձնաժողովի փոխնախագահ Խոսրով Հարությունյանը հերքում է, պարզաբանում ու տեղեկացնում

Նոր հազարամյակի եւ Հայաստանում քրիստոնեության պետական կրոն հռչակման 1700-ամյակի սկիզբն ազդարարող հանդիսությունն ու դրան հաջորդած հունվարյան մասսայական միջոցառումները, ինչպես հայտնի է, տարբեր կերպ գնահատվեցին հասարակության կողմից: Քննադատության թիրախ դարձավ նաեւ Հանրապետության հրապարակում՝ նախկին առաջնորդի արձանի տեղում կանգնեցված երկաթյա խաչը: Ընդ որում, քննադատությունների հիմնական հասցեն մեկն էր՝ տոնակատարության պետական միջոցառումները համակարգող հանձնաժողովը, որի փոխնախագահ Խոսրով Հարությունյանի հետ **«Ազգի»** հարցազրույցի առիթ դարձավ վերջերս թերթում տպագրված «Պետական հանձնաժողովը վերածվել է մի մեծ տուրիստական գործակալության» վերտառությամբ հոդվածը: Հարցազրույցը նաեւ առիթ էր լսելու պրն Հարությունյանի պարզաբանումներն ու պատասխանները հանրության մեջ պտտվող տարբեր կարծիքներին ու մեկնաբանություններին, ինչպես նաեւ տեղեկատվությունը աշխատանքների ընթացքի վերաբերյալ:

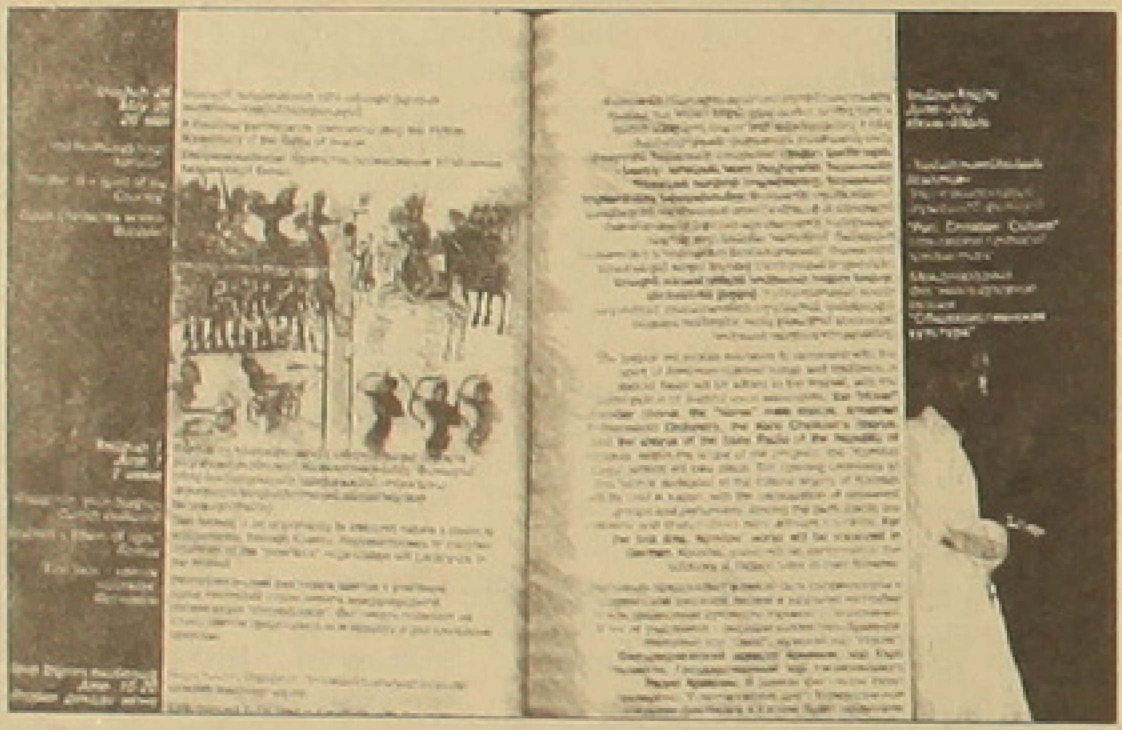

Անդրադառնալով տարեսկզբի միջոցառումների «ձախողմանն» ու խաչի շուրջ ծավալված տարաբնույթ խոսակցություններին ու քննադատություններին, պրն Հարությունյանը հարկ համարեց նշել, որ անձամբ իր գնահատականներն ու տպավորությունը նախ իբրեւ հանձնաժողովի փոխնախագահի, ապա իբրեւ քաղաքացու, ինչպես նաեւ տարբեր արձագանքներն ու հեռախոսազանգերը Հայաստանից ու սփյուռքից թույլ են տալիս իրեն ասելու, որ հունվարյան միջոցառումները անցել են բարձր մակարդակով ու մեծ հաջողությամբ: Ըստ նրա, եթե հաշվի առնենք նաեւ, որ մեզանում նման խոշորամասշտաբ երաժշտական-թատերականացված բացօթյա ներկայացում չի եղել, որտեղ միաժամանակ կա եւ պլաստիկա, եւ անիմացիա, ապա որպես առաջին փորձ միջոցառումը կարելի է լիովին հաջողված համարել: Ներկայումս պատրաստվում է հանդիսությունների վերաբերյալ մի տեսաֆիլմ, որը հնարավորություն կտա վերստին դիտել ու ըստ արժանվույն գնահատել: Դրանք արդեն իսկ առկա պատկերները սփյուռքի տարբեր համայնքներից ապացույցն են միջոցառումների նկատմամբ մեծ հետաքրքրության ու գնահատանքի:

Խ. Հարությունյանը նկատել է, որ քննադատությունները սկսվել են հունվարի 8-ից հետո միայն, երբ սկսեցին լույս տեսնել տեղական թերթերը: «Քննադատել կարելի է, բայց ոչ ցեխ շպրտել, չէ՞ որ այդ ցեխը ցայտում է նույն շպրտողի երեսին», հանձնաժողովի փոխնախագահի խոսքերն ավելի շատ հնչեցին որպես հորդոր՝ ուղղված մամուլին: Կարդալով մամուլի արձագանքները, պրն Հարությունյանի մոտ այնպիսի տպավորություն է ստեղծվել, որ մեր երկրում ամեն մի լավ բան անողի այնքան են հարվածում, հարվածում, հետո նոր միայն համոզվում նրա լավ լինելու մեջ: Այդպես էլ, առանց լուրջ հիմքերի, շարունակվում են քննադատությունները, որոնց հաճախ միանում են նաեւ արվեստագետները: Ինչ վերաբերում է վերջիններիս, ապա ամենաօբյեկտիվը պրն Հարությունյանը համարում է Հենրիկ Հովհաննիսյանի այն կարծիքը, թե ներկայացման մեջ շատ էր սիմվոլիկան, որը լրացուցիչ մեկնաբանության կարիք ուներ ու հնարավոր է, որ այդ պատճառով ըստ արժանվույն չընկալվեց ժողովրդի կողմից: Ինչ վերաբերում է ռեժիսորի ընտրությանը, ապա մեկ անգամ եւս շեշտվեց, որ ընտրությունը կատարվել է արվեստագետների հեղինակավոր ու ներկայացուցչական մի շրջանակի հետ քննարկումից հետո միայն, նաեւ հաշվի առնելով Հանովերի «Էքսպո-2000» միջազգային տոնավաճառում հայկական օրերի աննախադեպ հաջողությունը. Հայաստանի ներկայացման ռեժիսորը Արմեն Մազմանյանն էր:

Սա թատերականացված ներկայացման մասին, իսկ ինչ վերաբերում է խաչին, ապա պրն Հարությունյանը զարմանքով փաստել է, որ այդ խաչը նույնիսկ եկեղեցու կողմից այնքան չի քննադատվել, որքան մամուլի: Փակելով թեման պրն Հարությունյանը նշեց, որ յուրաքանչյուր հայ պետք է նախ ինքն իր մեջ արժեւորի 1700-ամյակը: Դա համազգային տոնակատարություն է, նրա թե՛ հաջողություններն ու թե՛ բացթողումները բոլորինն են:

Ըստ նրա ավելորդ է նաեւ այն հարցադրումը, արժե՞ր արդյոք ՀՀ առանց այն էլ աղքատիկ բյուջեի վրա դնել նման շքեղության ֆինանսավորումը: Պրն Հարությունյանը բերեց մի պարզագույն օրինակ. եթե մի որեւէ հայկական ընտանիքում պատրաստվում են առաջնեկի հարսանիքին, ոչ ոք չի քննարկում՝ ընտանիքի ֆինանսական հնարավորությունները բավարա՞ր են արդյոք: «Մենք ազգովին մի անգամ 1700-ամյակ ենք տոնելու, արժե՞ արդյոք մտածել, թե վիճակներս սուղ է ու չնշենք ընդհանրապես»: Ընդ որում, միջոցառման համար անցյալ տարի բյուջեից փոխանցվել է 142 մլն դրամ, դա էլ ներառյալ, հաշվարկված է, որ ամբողջ տարվա միջոցառումների անցկացման ծախսերը չեն գերազանցի 1,5 մլրդ դրամը: Հայտնի է նաեւ, որ գործում է «Քրիստոնեայ Հայաստան» հիմնադրամը: Ի՞նչ ֆինանսական մեխանիզմներ պետք է գործեն, հովանավորների հետ աշխատանքի մասին մեր հարցին ի պատասխան պրն Հարությունյանը տեղեկացրեց միայն, որ մի քանի անգամ եղել են Հայաստանի տարբեր գործարար շրջանակների հետ հանդիպումներ, սակայն առայժմ այս կամ այն միջոցառումը հովանավորելու կոնկրետ առաջարկություն չկա: Հանձնաժողովի փոխնախագահը հովանավորների հետ աշխատանքը պատկերացնում է այսպես. «Դա պետք է լինի գործարարի սրտի ու հոգու ցանկությունը, այլ ոչ թե խնդրանք ու պարտադրանք»: Նա տեղեկացրեց նաեւ, որ 1700-ամյակի առիթով հանձնաժողովը ստացել է մոտ վեց տասնյակ գրքերի հրատարակման առաջարկներ, որոնց համար եւս մեծ գումարներ են պետք:

Հանձնաժողովի փոխնախագահը չժխտեց, որ հիմնադրամը նախապատրաստում ու հրատարակում է քարտեզներ, գրքույկներ, կատալոգներ (որոնք տպվում են «Փրինթինֆո» տպարանում), որոնք կհանվեն վաճառքի: Արդեն պատրաստ է միջոցառումների պետական ծրագրի գունազարդ, բարձրորակ տպագրությամբ գրքույկը 2000 օրինակով: Տպագրության է նախապատրաստվում նաեւ «Քրիստոնեական մշակութային ժառանգությունը» գիրքը: Կլինեն նաեւ լազերային տեսաֆիլմեր եւ այլն: Արդեն իսկ Կոլումբիայից հետաքրքրված են «Սա Հայաստանն է» 28 րոպեանոց գովազդային ֆիլմով: Մի խոսքով, օրինակները շատ են, ցուցակը ոչ վերջնական: Այդ ամբողջ գործունեությունը իրականացվում է հիմնադրամի կանոնադրության շրջանակներում, եւ հետեւաբար տուրգործակալությունների բնորոշումները՝ թե հանձնաժողովը վերածվել է բիզնես-կառույցի, առնվազն անհեթեթություն են: Ինչպես նաեւ անհիմն են այն մեղադրանքները, թե իբր հանձնաժողովը վերցրել է մասնավոր գործակալությունների տուրօպերատորի ֆունկցիան ու կազմակերպչական աշխատանքներն իրականացնում է մտերիմների նեղ շրջանակի ընկերությունների հետ: Նշվեց, որ տուրգործակալությունների ներկայացուցիչների հետ հանդիպմանը հենց տեղում ընթացք են տվել տարբեր գործնական առաջարկությունների, օրինակ, այդպես «ծնվել է» «Եվրոտուրի» եւ «Ինտերլինգվա»-ի համատեղ գիդերի դասընթացների նախագիծը: Նմանապես ընթացք է տրվել մի անշարժ գույքի առուվաճառքի գործակալության նախաձեռնությանը՝ մասնավոր բնակարանային ֆոնդի օգտագործման հետ կապված: Որոշումներն ընդունվում են պահի թելադրանքով: Պրն Հարությունյանը լիովին համաձայն է, որ 1700-ամյակը պետք է լինի նաեւ առիթ ներկայանալու աշխարհին իբրեւ հնագույն երկիր ու քրիստոնեության օրրան, ինչի համար, սակայն, հատուկ ուղղորդված քարոզչական աշխատանք է պետք: Իհարկե, ցանկալի է, որ, ասենք, CNN-ի կամ BBC-ի կարգի լրատվական հսկաները անդրադառնան տեղի ունենալիք կարեւոր միջոցառումներին, սակայն դա մեծ գումարների հետ է կապված: Ներկայումս բանակցություններ են տարվում ոչ պակաս հանրահայտ «Discovery channel»-ի հետ՝ վերջինիս կողմից լուսաբանումն ապահովելու համար:

Ինչ վերաբերում է սպասվող տուրիստների 100-150 հազար «աբսուրդ թվին» (ինչպես բնորոշում են տուրիզմով զբաղվողները), ապա շեշտվեց, որ դա զուտ պայմանական թիվ է: Հաշվարկման հիմքում որեւէ մեթոդոլոգիա չի կիրառվել: Պարզապես ենթադրվել է, որ եթե անցյալ տարի մոտ 50 հազար տուրիստ է եկել Հայաստան, ապա այս տարի այդ թիվը 2-3 անգամ ավելի կլինի: Դա մի խորհրդանշական թիվ է, որին համապատասխան պետք է նախապատրաստվեն երկրի տուրիստական ենթակառուցվածքները (օդանավակայան, հյուրանոցներ, տրանսպորտ, ծառայություններ եւ այլն):

Վերջում, իբրեւ պատասխան բազմազան խոսակցություններին, Խ. Հարությունյանը նորից ու նորից առաջարկեց բոլորիս մի պահ կանգ առնել ու արժեւորել 1700-ամյակը որպես համազգային տոն, պետական ու հոգեւոր արժեք:

ԳԱՅԱՆԵ ՄՈՒՐԱԴՅԱՆ

Բնակարանները շարունակում են էժանանալ

Բացառությամբ մայրաքաղաքի կենտրոնի

Հայաստանում անշարժ գույքի շուկան շարունակում է մնալ չկայացած: Դրա գլխավոր պատճառը բնակարանների առք ու վաճառքի գործարքների չնչին ծավալներն են: Առաջին հայացքից շուկան աշխույժ կարող է թվալ: Գործում են բազմաթիվ գործակալություններ եւ անհատ բրոքերներ, որոնք առք ու վաճառքից բացի իրականացնում են գնահատում, տարածում են տեղեկատվություն, առաջարկում այլ ծառայություններ: Սակայն, ըստ էության, նրանք դոփում են տեղում: Գործակալությունների թվացյալ ակտիվությունը բացատրվում է վաճառվող բնակարանների մեծ առաջարկով: Այն բազմիցս (ըստ որոշ տվյալների մոտ 10 անգամ) գերազանցում է պահանջարկը:

Ի տարբերություն մայրաքաղաքի, մարզերում իրականացվող գործարքները երբեմն հասնում են մինչեւ մի քանի տասնյակի ամբողջ տարվա ընթացքում: Օրինակ՝ անցյալ տարվա ընթացքում Վայոց ձորի մարզում վաճառվել է ընդամենը 59 բնակարան կամ առանձնատուն, իսկ Տավուշում՝ 106 բնակարան կամ առանձնատուն: Որոշակի աշխուժություն, գոյություն ունի միայն Երեւանում: 2000 թ.-ին ամբողջ հանրապետությունում առք ու վաճառքի 11478 գործարքների 67 տոկոսն արվել է այստեղ: Նոտարական գրասենյակներում գրանցված տվյալները վկայում են, որ առավել հաջողությամբ վաճառվում են երկու (2388 գործարք) եւ երեք (2295 գործարք) սենյականոց բնակարանները: Առանձնատները դժվարությամբ են վաճառվում: Անցյալ տարի Երեւանում վաճառվել է ընդամենը 610 առանձնատուն: Բնականաբար, մեծ հետաքրքրություն են ներկայացնում վաճառվող բնակարանների գների վերաբերյալ ցուցանիշները: Դրանք շարունակում են անկում ապրել: Այս միտումն սկսվել է 95-96 թթ.-երից: Ներկայումս ամբողջ հանրապետությունում վաճառվող բնակարանները կրկնակի, երբեմն եռակի էժան են այդ տարիների վաճառվող գներից:

Նախորդ, 1999-ի համեմատ 1 սենյականոց բնակարանների գինը նվազել է 5,7 տոկոսով, 2 սենյականոցներինը՝ 9,6 տոկոսով, 3 սենյականոցինը՝ 6,8-ով: Փոքր-ինչ բարձրացել են 4 եւ 5 սենյականոցների գները՝ 3,7 տոկոսով: Երեւանում անցյալ տարի բնակարանների եւ առանձնատների գները տատանվել են՝ 1 սենյականոցը՝ 3-4 հազար դոլարի, 2 սենյականոցը՝ 5-6 հազար դոլարի, 3 սենյականոցը՝ 7-8,5 հզ. դոլարի, 4 եւ ավելի սենյականոցը՝ 9,5-12 հզ. դոլարի, առանձնատունը՝ 13-16 հզ. դոլարի սահմաններում: Այս թվերն, իհարկե, միջինացված են: Դրանք էապես տարբեր են ըստ թաղամասերի: Առավել էժանացել են ծայրամասային թաղամասերի բնակարանների գները: Հարավ-արեւմտյան, 16-րդ, 17-րդ թաղամասերում կամ Նորքի զանգվածներում կարելի է ձեռք բերել 3 սենյականոց բնակարան այսպես կոչված «մեծ կենտրոն» համարվող տարածքի 1 սենյականոցի գներով՝ 4-5 հազար դոլարով: Դրան հակառակ, վաճառվող բնակարանների եւ առանձնատների գները կենտրոնական թաղամասերում, կարելի է ասել, սկսել են կայունանալ: Պահանջարկն այստեղ մշտապես առկա է: Դա կապված է դեպի կենտրոն ունեւոր խավի շարժի, ինչպես նաեւ կենտրոնում վաղուց բնակվողների իրենց բնակարանը վաճառելուց խուսափելու մոտեցման հետ: Վերջիններս նախընտրում են բարձր գումարներով բնակարանները վարձակալության տրամադրել օտարերկրյա կամ տեղական կազմակերպություններին, դիվանագիտական ծառայությունների աշխատակիցներին, քան վաճառել: Դրա հետեւանքով առաջարկի եւ պահանջարկի միջեւ գոյություն ունեցող վիթխարի տարբերությունը, որ գոյություն ունի Երեւանի մնացած թաղամասերում եւ ամբողջ հանրապետությունում հօգուտ առաջինի, այս դեպքում էապես նվազում է:

Առայժմ, բացի մայրաքաղաքի կենտրոնից, Հայաստանի անշարժ գույքի շուկայում քիչ թե շատ կայունացման միտումներ չեն նկատվում: Երկրի տնտեսության ներկա իրավիճակի, որը բնորոշվում է թեկուզ դանդաղ, բայց առաջընթացի որոշակի ցուցանիշներով, պահպանման դեպքում նման միտումներ մոտ ապագայում ամենայն հավանականությամբ չեն դրսեւորվի:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

ՏԱՐԱԾԱՇՐՋԱՆ

«Թուրքիան ԱՄՆ-ի կարիքն ունի առավել քան երբեւէ»

Ջեմ-Փաուել հանդիպում ՆԱՏՕ-ի շտաբ-կայանում

Թուրքիան ցնցվում է: Քաղաքական եւ տնտեսական ճգնաժամերը հետեւում են միմյանց: 1999 թ. աղետալի երկրաշարժը, ապա անցյալ նոյեմբերի տնտեսական ճգնաժամը կազմալուծել են երկրի ֆինանսական համակարգը: Սեզեր-Էջեւիթ քաղաքական բախումը անմիջական ազդեցություն ունեցավ Թուրքիայի տնտեսության վրա. մի քանի ժամվա ընթացքում երկրից դուրս բերվեց 5 մլրդ դոլար, լիրայի արժեզրկումը կազմեց 40 տոկոս: Մի քանի ամիս առաջ ՄԱՀ-ի տրամադրած 10 միլիարդը չբուժեց Թուրքիայի հիվանդ ֆինանսական համակարգը, ընդհակառակը, երկրի արտաքին պարտքը ավելացավ 110 մլրդ դոլար:

Մինչ «Միլիեթը» իր սոցիոլոգիական հարցումներով փաստում է, թե բնակչության 80 տոկոսը նախագահ Սեզերի կողմն է, իսկ «Հյուրիեթը» անդրադառնում հազարավոր նամակներին, ուր ժողովուրդն իր աջակցությունն է հայտնում Թուրքիայի առաջնորդին, իսլամականների «Ենի Սաֆակը» արձանագրում է. «Սեզեր-Էջեւիթ քմահաճույքը արժեցավ միլիարդավոր դոլարներ»: Մեկ այլ պարբերական՝ «Սթարը», հարց է տալիս. ինչպե՞ս դուրս գալ ճահճից. «Անկարան Վաշինգտոնի աջակցության կարիքն այսօր ունի առավել, քան երբեւէ»: Թերթը խմբագրականում անդրադառնալով թուրք-ամերիկյան ռազմավարական հարաբերություններին, գրում է. «Այսպես կոչված Հայոց ցեղասպանության օրինագիծը մի օր մտնելու է Կոնգրես, եւ պարզ կլինի՝ որքանո՞վ է իրական Բուշի նախընտրական խոստումն ամերիկացիներին: Թուրքիան ԱՄՆ-ի աջակցության կարիքն ունի ԵՄ երկու պետությունների՝ Ֆրանսիայի եւ Գերմանիայի դեմ պայքարում»:

Տհաճ ժամանակներ է ապրում նաեւ Անկարայի արտաքին քաղաքականությունը. աշխարհի հզոր երկրների խորհրդարանները ճանաչում են դարասկզբի հայկական ջարդերը՝ ցեղասպանությունը, Եվրամիությունը դարպասները փակել է Թուրքիայի առաջ, ձեռնամուխ է եղել արագ արձագանքման ուժերի կազմավորմանը, ուր չի զգացվում թուրք զինվորի կարիքը... Մի խոսքով՝ Թուրքիան, որը բրիտանական «Գարդիանի» մեկնաբանությամբ «չի հարգում երկրում էթնիկ եւ կրոնական փոքրամասնությունների, ինչպես՝ քրդերի ու հայերի իրավունքները, 1960 թ.-ից հեղինակն է երեք զինվորական հեղաշրջումների, 1997 թ. իսլամական վարչապետ Էրբաքանի իշխանազրկության, բանակը շարունակում է ազդեցությունը պահպանել քաղաքական իշխանությունների վրա», իր ռազմավարական դաշնակից ԱՄՆ-ի աջակցության կարիքն ունի:

Փետրվարի 27-ին ՆԱՏՕ-ի շտաբ-կայան Բրյուսելում, դաշինքի անդամ պետությունների արտգործնախարարների հանդիպման շրջանակներում տեղի ունեցավ Թուրքիայի եւ ԱՄՆ-ի արտաքին գերատեսչությունների ղեկավարներ Իսմայիլ Ջեմի եւ Քոլին Փաուելի հանդիպումը: Անկարայում եւ Վաշինգտոնում դիվանագիտական շրջանակները նշում են, որ Ջեմ-Փաուել հանդիպումը կսկզբնավորի Թուրքիա-ԱՄՆ ավելի սերտ համագործակցություն:

Միացյալ Եվրոպայի եւ ԱՄՆ-ի հակասություններն ակնհայտ են: Վաշինգտոնը Բալկաններում, Հարավային Կովկասում, Մերձավոր Արեւելքում իր քաղաքականությունը թելադրելու համար զգում է Թուրքիայի կարիքը: Իր հերթին Թուրքիան ԱՄՆ-ին է դիմել Ստամբուլում ՆԱՏՕ-ի արագ արձագանքման ուժերի շտաբ կազմավորելու առաջարկությամբ, որը վերահսկողություն կհաստատի Բալկաններում, Կովկասում եւ Կենտրոնական Ասիայում, ինչին կտրականապես դեմ է Եվրոպան:

Օրերս Թուրքիայի պաշտպանության նախարարը կրկին քննադատել է ԵՄ-ի ռազմական ուժեր ձեւավորելու մտադրությունը: Չաքմաքօղլուն «Ռոյթերին» ասել է. «Եթե մեր եվրոպացի ընկերները Թուրքիայի լրջություն են փորձում, ապա սխալվում են... Անկարան անհանգստացած է, որ ԵՄ արագ արձագանքման ուժերը կարող են օգտագործվել Թուրքիայի շահերի դեմ, օրինակ, Կիպրոսում»:

ԵՄ երկրները, բացի Մեծ Բրիտանիայից, որը ԱՄՆ-ի մյուս կամակատարն է Հին աշխարհամասում, թուրքական հոխորտանքներն անտեսում են: Եվրոպան չի կարող մարսել 70 միլիոնանոց Թուրքիան. ԵՄ թեկնածու պետությունն ունի 110 մլրդ պարտք (Թուրքիան միլիոնավոր դոլար պարտքեր ունի նույնիսկ Լյուքսեմբուրգին), տարեկան 30-ից 60 տոկոս արժեզրկում, 30 տոկոս գործազրկություն, ոտնահարում է մարդու իրավունքները, արյան մեջ խեղդում քրդերի ապստամբությունը, ժամանակ առ ժամանակ անմիջական հարեւաններին սպառնում ռազմական ներխուժումով, զավթել է Կիպրոսը, անվերապահորեն կատարում է ԱՄՆ-ի թելադրանքները:

Թուրքիայից պիտի հեռու մնալ, նա չի կարող լավ հարեւան լինել: Թուրքիան չունի լավ հարեւան: Հայաստանն ունի ռազմավարական դաշնակիցներ՝ Ռուսաստան, Իրան, ինչու չէ՝ Եվրոպա: Մենք պարտավոր չենք ենթարկվել ամերիկյան հորդորներին եւ հանուն հայ-թուրքական հարաբերությունների կորցնել մեր դաշնակիցներին:

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ

ԲԱՔՈՒ

Պատրա՞ստ է այսօր Ադրբեջանը պատերազմի

ԲԱՔՈՒ, 27 ՓԵՏՐՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Այս հարցի շուրջ «Բիլիք Դունյասի» գործակալության թղթակցի հետ զրուցելիս «Ենի Ազերբայջան» կուսակցության բաժնի վարիչ, Միլի մեջլիսի պատգամավոր Սայադ Արանը հայտարարել է, որ Ադրբեջանն այսօր բավականին ուժեղ բանակ ունի: Նրա խոսքերով ասած, Ադրբեջանը կարող է գնալ պատերազմի, քանի որ բավականաչափ ուժեր ունի ռազմական ճանապարհով ազատագրելու բռնազավթված տարածքները: Բայց մինչեւ պատերազմ հայտարարելը նախ անհրաժեշտ է փորձել խնդիրը լուծել խաղաղ ճանապարհով, ասել է Արանը:

Ադրբեջանի ժողովրդավարական կուսակցության բարձրագույն խորհրդի նախագահ Նուրադին Մամեդլին հայտարարել է, թե ուժեղ բանակ ստեղծել կարելի է մեկ տարվա ընթացքում, բայց ընդսմին ավելացրել է, որ ներկայիս իշխանության օրոք, երբ բոլոր բնագավառներում լայնորեն տարածված է կոռուպցիան, անկարելի է դրան հասնել: Այդ պատճառով ադրբեջանական բանակը պատրաստ չէ պատերազմի, իսկ ավելի քան 2 մլն մարդ, որոնց հարկ է մոբիլիզացնել, գտնվում են հանրապետության սահմաններից դուրս, ընդգծել է Մամեդլին: Բացի այդ, ըստ նրա, լիովին արմատախիլ է արված ազգային հայրենասիրության ոգին:

Ադրբեջանի սոցիալ-դեմոկրատական կուսակցության համանախագահ Արազ Ալիզադեն նույնպես այն կարծիքին է, որ երկիրը պատրաստ չէ պատերազմի: Դրա համար, ըստ նրա, Ադրբեջանը պետք է հիմք ընդունի Հայրենական պատերազմի մոդելը:

ՀԱՐԱՎԱՅԻՆ ԿՈՐԵԱ

Մամուլը նշում է Ասիայում ազդեցությունը վերականգնելու Ռուսաստանի ձգտումը

ՍԵՈՒԼ, 27 ՓԵՏՐՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Հարավային Կորեայի կենտրոնական լրագրերը աշխուժորեն մեկնաբանում են Ռուսաստանի Դաշնության նախագահի սկսված այցը, նշելով, որ Ռուսաստանը ձգտում է վերականգնել իր ազդեցությունն Ասիայում եւ պատրաստ է մասնակցել միջկորեական կարգավորմանը:

Ռուսաստանի նախագահը, գրում է «Կորիա թայմսը», պարզորոշ ցույց տվեց «միջկորեական հաշտեցման խնդրում դրական դեր կատարելու իր ձգտումը»: Պուտինը, նշում է լրագիրը, «խոր հետաքրքրություն է դրսեւորում Հյուսիսարեւելյան Ասիայի իրադարձությունների նկատմամբ», նա այցելել է Չինաստան, ԿԺԴՀ, մասնակցել «Յոթնյակի» ղեկավարների հուլիսին Օկինավայում կայացած գագաթաժողովին, իսկ սեպտեմբերին եղել Ճապոնիայում:

«Նրա դիվանագիտական հարձակումը կապված է այն հսկայական ազդեցությունը վերածնելու ձգտման հետ, որ ուներ նախկին ԽՍՀՄ-ը: Նրա ներկայիս ուղեւորությունները համաշխարհային գործերում ԱՄՆ-ի՝ որպես միակ գերտերության, գերիշխող դերին արդյունավետորեն հակազդելու ռազմավարության մի մասն են», ընդգծել է «Կորիա թայմսը»:

Իրան. Բյուջեի ճակատագիրը որոշվեց խորհրդարանից դուրս

Իրանի Իսլամական Հանրապետության պատմության ընթացքում առաջին անգամ կառավարության ներկայացրած 1380 թ. (իրանական տոմարով, որը սկսվում է մարտի 21-ից) բյուջեն խորհրդարանում չհաստատվեց, երբ շուրջ 12 տարի օրենսդիր եւ գործադիր իշխանությունները ղեկավարում է քաղաքական նույն հոսանքը:

Ինչպես տարբեր առիթներով նշել ենք, Իրանի խորհրդարանում հաստատված ցանկացած օրինագիծ օրենքի ուժ է ստանում Սահմանադրության պահապան խորհրդի (ՍՊԽ) հավանությանն արժանանալուց հետո միայն: 1380 թ. բյուջեն խորհրդարանը որոշ փոփոխություններով հաստատեց, սակայն դեմ առավ ՍՊԽ-ի վետոյին եւ վերադարձվեց այն պատճառաբանությամբ, թե դրանում առկա են սահմանադրությանը եւ կրոնական սկզբունքներին հակասող կետեր: Խորհրդարանի եւ ՍՊԽ-ի տարաձայնությունները վերաբերում էին. ա) ռադիոհեռուստատեսության բյուջեի կրճատմանը, ինչը խորհրդարանը պատճառաբանում էր այդ հաստատության գովազդից ստացվող զգալի եկամտով, բ) էմամ Խոմեյնիի անվան բարեգործական եւ ընչազուրկների հիմնադրամներին, որոնք, մասնավորապես վերջինս, ֆինանսատնտեսական հսկաներ են, կառավարման եւ բյուջեից հատկացումների օգտագործման խորհրդարանական վերահսկմանը, գ) քաղաքական կուսակցություններին եւ կազմակերպություններին՝ որպես աջակցություն հատկացումներին, ինչին ընդհանրապես դեմ է ՍՊԽ-ը, դ) պաշտոնապես ճանաչված կրոնական փոքրամասնություններին (քրիստոնյաներ, հրեաներ եւ զրադաշտականներ)՝ հասարակական եւ սպորտային գործունեություն ծավալելու նպատակով հատկացումներին եւ այլն: Ի դեպ, վերջինիս դեպքում ՍՊԽ-ն այդ քայլը գնահատել էր իբրեւ խտրականություն: Խորհրդարանը թեեւ որոշ շտկումներ կատարեց ՍՊԽ-ի պահանջների ուղղությամբ, սակայն որոշ հարցերում, մասնավորապես ռադիոհեռուստատեսության առնչությամբ, որը իրավամբ վերածվել է պահպանողականների խոսափողի, սկզբունքայնություն դրսեւորելով, չնահանջեց դիրքերից, ինչի հետեւանքով կրկին արժանացավ ՍՊԽ-ի մերժմանը: Օրենքի համաձայն նման դեպքերում հարցի լուծումը հանձնարարվում է պահպանողականների ազդեցության ոլորտ հանդիսացող Վարչակարգի շահերը բնորոշող ասամբլեային (ՎՇԲԱ), թեեւ Իրանի քաղաքագետներից ոմանց կարծիքով, դա չպետք է տարածվի բյուջեի վրա: Վերջինս լիազորված է այդօրինակ պարագաներում հարցը լուծել՝ ելնելով երկրի շահերից, անգամ, եթե օրինագիծը չի համապատասխանում կրոնական սկզբունքներին: ՎՇԲԱ-ն անցյալում, երբ խորհրդարանն ու ՍՊԽ-ն քաղաքական նույն հոսանքն էին ներկայացնում, տարեկան ընդամենը 2-3 նիստ էր գումարում, մինչդեռ այսօր, երբ վերջիններս քաղաքական հակադիր հոսանքների ազդեցության ոլորտներ են, ՎՇԲԱ-ի օրենսդրական գործունեությունը ակնհայտորեն վերելք է ապրում:

ՎՇԲԱ-ի 40 անդամներից ոմանք, այդ թվում գործադիր, օրենսդիր եւ դատական իշխանությունների, Ազգային անվտանգության խորհրդի նախագահները, ՍՊԽ-ի քարտուղարը, ռադիոհեռուստատեսության տնօրենը եւ տնտեսական բնագավառի մի քանի պատասխանատուներ ի պաշտոնե են անդամակցում, իսկ մնացածին նշանակում է երկրի ռազմաքաղաքական եւ կրոնական առաջին դեմքը, հեղափոխության առաջնորդը՝ այաթոլլա Ալի Խամենեին:

Խորհրդարանի եւ ՍՊԽ-ի ընդհանուր հայտարարի չգալու գլխավոր խոչընդոտը ռադիոհեռուստատեսության հատկացումների շուրջ տարաձայնություններն էին, որոնք վերջին 7-8 տարիների ընթացքում 30-40 անգամ աճել են, մինչդեռ երկրի բյուջեն այդ ընթացքում ընդամենը հնգապատկվել է: Այսպիսով, երկրի բյուջեի ճակատագիրն առաջին անգամ հանձնվեց ՎՇԲԱ-ի դատին, որը փետրվարի 13-ին նիստ գումարելով որոշում կայացրեց՝ հավանություն տալով կառավարության ներկայացրած տարբերակին, ներառյալ ՍՊԽ-ի որոշ դիտողություններ: Այլ կերպ՝ բացառությամբ մեկ-երկու ոչ էական հարցերի, խորհրդարանի կարծիքը լիովին անտեսվել է, ինչը բնականաբար խիստ դժգոհություն առաջացրեց բարենորոգիչների խմբակցության շրջանակներում: Փաստորեն, խնդրո առարկա տարաձայնությունների պատճառով, ինչպես նշում են մասնագետները, երկրի տնտեսական առաջընթացին ուղղված բյուջեում խորհրդարանի կատարած կարեւոր, այդ թվում դոտացիաների կրճատման եւ արժեթղթերի գների կանոնավորման վերաբերյալ փոփոխություններն ի դերեւ ելան: Մյուս կողմից, տեղի ունեցածը կարելի է գնահատել որպես պահպանողականների հաջորդված քայլ՝ ուղղված խորհրդարանի իրավասությունների սահմանափակմանն ու դրա հեղինակազրկմանը: Այսուհանդերձ, փետրվարի 14-ին խորհրդարանը կրկին անդրադառնալով բյուջեի հարցին, ավելացրել է բյուջեից ՍՊԽ-ին հատկացումները, քայլ, որը գնահատվեց չմտածված եւ ոչ ճիշտ: Սակայն հաշվի առնելով առաջիկա նախագահական ընտրությունները, թերեւս պետք է պատճառաբանված համարել, քանզի բացառված չէ, որ ՍՊԽ-ն հետագայում հայտարարեր, թե միջոցների սղության պատճառով ի վիճակի չի եղել ընտրությունները վերահսկել ըստ արժանվույն, կամ խորհրդարանը դեմ լինելով ՍՊԽ-ի հատկացումների ավելացմանը, միտումնավոր վերջինիս զրկել է այդ հնարավորությունից: Այլ կերպ, նախընտրական ժամանակահատվածում մրցակից ուժերը միմյանց ցանկացած քայլ դիտում են ընտրությունների պրիզմայով:

ԷՄՄԱ ԲԵԳԻՔՋԱՆՅԱՆ

Անգլիացիներն օտար լեզու չեն սովորում

Մեծ Բրիտանիայի պաշտոնական հաստատություններում Լոնդոնի «Գարդիան» թերթի անցկացրած հետազոտությունը ցույց տվեց, որ դրանց աշխատակիցներն անգլերենից բացի, մեկ այլ լեզվի չեն տիրապետում: Բուքինգհեմյան պալատում եւ Կայսերական թանգարանում դա արձանագրելուց հետո, թերթի թղթակիցը նույն հավաստումն արեց նաեւ լեզվամշակութային կապերով զբաղվող Բրիտանական խորհրդում: Անգլիացիների սահմանափակության եւ սնապարծության աստիճանը բացահայտելու նպատակով թերթը Եվրահանձնաժողովի նախաձեռնությամբ անցկացրեց հարցում, որի արդյունքները հրապարակվեցին անցած շաբաթ: Պարզվում է, որ բրիտանացիների 66 տոկոսն անգլերենից բացի ուրիշ լեզվի չի տիրապետում: Տվյալ հարցում Մեծ Բրիտանիան Եվրոպայում վերջին տեղերից մեկն է զբաղեցնում:

Այս կապակցությամբ «Լիբերասիոն» թերթը գրում է, որ նույնիսկ Ֆրանսիայում, որտեղ լեզուների նկատմամբ առանձնակի հետաքրքրություն չկա, բնակիչների կեսը տիրապետում է որեւէ օտար լեզվի: Անգլիացիների անտարբերությունը թերեւս բացատրվում է ԱՄՆ-ի տնտեսական զորությամբ, Հոլիվուդի ազդեցությամբ եւ ինտերնետ ցանցում անգլերենի գերիշխանությամբ: Միաժամանակ թերթը նշում է, որ ինտերնետի լեզուն ավելի շուտ արհեստական միջազգային լեզու է եւ կամ «խժժաբանություն»:

Ներկայումս բրիտանացիների 5 տոկոսն է դպրոցն ավարտում որեւէ օտար լեզվի իմացությամբ: Շուտով Մեծ Բրիտանիայում օտար լեզուների իմացությամբ կառանձնանան միայն ներգաղթյալները: Լոնդոնում Ֆրանսիայի եւ Գերմանիայի դեսպանները «Սփեքթեյթր» հանդեսի վերջին համարում նույնիսկ փորձում են վերլուծել «բրիտանացիների տգիտության» արմատները:

Պ. Ք.

Մշակույթ

«Բանասիրությունը որեւէ ժողովրդի առաջընթացի կարեւոր գործոններից է եղել եւ կմնա...»

Վերջին տասնամյակում քաղաքական-տնտեսական իրավիճակների հետ կապված կյանքի շատ ու շատ երեւույթների նկատմամբ հասարակության վերաբերմունքն արագորեն փոխվեց: Ժամանակներ առաջ խորհրդային անազատությունների, գաղափարական կարծր ճնշումների օրերում ազգային արժեքների պահպանման հարցում շատ ավելի էինք նախանձախնդիր: Այդ տարիներին պետական համալսարանի բանասիրական ֆակուլտետը դիմորդների բազմաքանակությամբ գերազանցում էր մյուսներին: Այսօր այլ է իրականությունը: Ազատությունների այս լայն հորձանուտներում գնալով նվազում է հետաքրքրությունը բանասիրության՝ հայոց լեզվի եւ գրականության նկատմամբ, երբ ազգային արժեքների հիմքը եւ առանձնաշնորհը լեզուն եւ նրանով ստեղծված մշակույթն է: Երեւանի պետական համալսարանի բանասիրական ֆակուլտետի այսօրվա վիճակի մտահոգությամբ՝ մեր զրույցը ֆակուլտետի դեկան Արծրուն Ավագյանի հետ ներկայացնում ենք ընթերցողին:

– Բանասիրությունը, լեզուն եւ գրականությունը որեւէ ժողովրդի առաջընթացի կարեւոր գործոններից են եղել եւ կմնան որպես այդպիսին, քանի որ կապված են հոգեւոր, մշակութային արժեքների հետ: Գրականությունը մարդկային բարոյական նկարագիրը, հավատամքը, աշխարհընկալումը, գաղափարախոսությունը ձեւավորող կարեւոր գործոններից է:

Անժխտելի է, որ կյանքի մի շարք ասպարեզներում դրական փոփոխություններ են կատարվել՝ հատկապես մարդու հնարավորությունների դրսեւորման առումով: Ժամանակի թելադրանքն առկա է նաեւ համալսարանական կյանքի վրա: Այսօր ավելի մեծ է հետաքրքրությունը հեռանկարային ֆակուլտետների նկատմամբ՝ միջազգային հարաբերությունների, ռոմանա-գերմանական, իրավաբանական եւ այլն, մի բան, որ չի կարելի ասել մեր ֆակուլտետի մասին: Այսօր մի մասը բանասիրության ֆակուլտետ սովորելու է գալիս իր բնատուր նախասիրություններից ելնելով, հայոց լեզվի եւ գրականության նկատմամբ ունեցած սիրուց: Եվ որովհետեւ նրանց հիմնական մասն ավարտելուց հետո աշխատանքի է անցնում կրթության ոլորտում, որի վիճակը այսօր այնքան էլ մխիթարական չէ, ապա հասկանալի է, թե հիասթափությունները որտեղից են: Այսօր անգամ ասպիրանտները քիչ են, նույնիսկ թափուր տեղեր ենք ունենում: Բայց նկատենք նաեւ, որ դպրոցներում էլ գրականությունը ետին պլան է մղված: Գրականության նկատմամբ հետաքրքրությունն ընդհանրապես նվազում է, քիչ է հրատարակվում դասական գրականություն: Մինչդեռ գրականությունը ինքնաձեւավորման, ինքնակրթության լավագույն միջոցներից է, այն մարդկության անցած կյանքի ողջ կենսափորձն է ներառում, որ փոխանցելի է ընթերցողին: Ընթերցանությունը գրեթե դուրս է մղվել մեր կյանքից: Այսօր ասում են՝ մարդն ավելի անբարոյական է դարձել, ընտանիքին հավատավոր չէ, ազգային արժեքների նկատմամբ արհամարհոտ է եւ այլն: Դա գրականությանը անտեղյակ լինելուց է նաեւ:

– Ի՞նչ կասեք ուսուցման վարձավճարների մասին, սոցիալապես անապահով ուսանողների նկատմամբ կա՞ արդյոք որոշակի վերաբերմունք:

– Վճարովի ուսուցման գաղափարը թերեւս այնքան էլ վատ չէ, եթե այդ գումարները ծառայեցվեն գիտության զարգացմանը, կրթության, գիտական աշխատանքների հրատարակմանը, բնագավառի մասնագիտական առաջընթացի գործին, սակայն իրականում այդ գումարների չափը ինքնահնար է, քանի որ պարզ հաշվարկ է, որ այսօր որեւէ մեկն իր աշխատանքով չի կարող վճարել նույնիսկ ամենացածր ուսման վարձը: Սովորելու հնարավորություն ունեն ապահովված ընտանիքի երեխաները եւ շատ դեպքերում անվճարունակ ընտանիքի խելացի երեխաները զրկվում են կրթություն ստանալուց: Համալսարանը շատ դեպքերում սատարում է ուսանողներին, բավականին զեղչեր են կատարվում ազատամարտիկների, դասախոսների, հաշմանդամների, հեռավոր շրջաններից եկած, նաեւ բարձր առաջադիմությամբ ուսանողների նկատմամբ: Ուսման վարձերը բարձր են, բայց եւ պետք է ասել, որ համալսարանը փաստորեն գոյատեւում է այդ մասնավոր վճարների հաշվին (լույս, ջեռուցում, հեռախոս, դասախոսների հավելավճարներ, ուսանողների կրթաթոշակներ): Շատ աշխատանքներ կատարվում են բարերարների (հիմնականում՝ սփյուռքահայ) շնորհիվ, ինչպես պատմության, իրավաբանության ֆակուլտետների, մեր ֆակուլտետի Չարենցի անվան դահլիճի վերանորոգումը եւ այլն:

– Այսօր երիտասարդությունն իր հետաքրքրություններով, մտածողությամբ առավել խոր բազմաբեւեռ է: Զրուցելով նրանցից շատերի հետ՝ նկատելի է հիասթափությունն ու հուսալքությունը հատկապես անհեռանկար ապագայի նկատմամբ:

– Ուսանողության առաջ լայն ասպարեզներ են բացված, թեկուզ հենց աշխարհի հազար ու մի մշակութային իրողությունների հետ առնչվելու առումով: Օտարամուտ գրականության, ֆիլմերի, ինֆորմացիայի կոմունիկացիաներն այսօր շատ են եւ գուցե այնքան էլ դյուրին չէ այդ ինֆորմացիայի հարուստ դաշտի մեջ կողմնորոշվել: Եվ դժվար է ասել, թե այսօրվա ուսանողը գաղափարական, իմացաբանական, աշխարհընկալման ավելի պակաս ունակություններ ունի, քան տասնամյակներ առաջ: Ամեն սերունդ իր կյանքի իրողություններն ու հնարավորություններն է բերում, եւ որդիների ու հայրերի մշտական պայքարում միշտ էլ հաղթողը նորն է լինում: Իսկ այդ հուսալքությունները վաղվա նկատմամբ հավատի պակասից է: Երիտասարդն ապագա մասնագիտությամբ աշխատելու հեռանկար չի տեսնում այստեղ, որից էլ ծնվում է ելման դռների գործոնը: Մեկն այդ ճանապարհը տեսնում է երկիրը լքելու մեջ, մյուսը ոչինչ չանելու սովորությունից, «օրեր են՝ կմթնեն, անց կկենանի» հոգեբանությամբ է ապրում, ծնվում է ծուլության սինդրոմը: Ոչինչ չանելուց հաճույք ստանալը դառնում է պահվածք, մտածողություն: Իհարկե, մի որոշ մասն էլ իր տեղն է գտնում:

– Զանազան պատճառաբանություններով, տարբեր կազմակերպությունների հետ կնքված աշխատանքային պայմանագրերով շատերը մեկնում են արտասահմանյան երկրներ, եւ նրանցից ոմանք չեն վերադառնում: Նման աշխատանքները, որից բավականին դրամ են վաստակում երիտասարդները, հաճախ դառնում են «խայծ», գայթակղություն եւ խթան այնտեղ մնալու:

– Մարդն ինքնակամ է իր ճակատագիրը տնօրինելու: Պարզ արգելում չի կարող լինել: Իհարկե, ուսման պրոցեսում չի թույլատրվում գնալ: Համալսարանի ռեկտորի անցած տարվա սեպտեմբերի հրամանով առանց սահմանված կարգով ձեւակերպումների դասախոսների եւ ուսանողների արտասահմանում գտնվելու՝ պահանջվում է խստագույն ուշադրություն դարձնել: Այստեղ կա նաեւ հոգեբանական գործոնը: Երիտասարդ մարդն իր բնույթով արկածախնդիր է, երիտասարդության տարերքն է այդպիսին՝ անհանգիստ, որոնող, հետաքրքրասեր: Սա նաեւ սեփական հնարավորությունները ստուգելու մի ձեւ է: Սա միայն հայկական երեւույթ չէ, այն բնորոշ է շատ ժողովուրդների: Ցավալին այն է, որ մեր երկրից հեռանում են ապագայի անորոշությունից: 10 տարվա ընթացքում մեր կյանքի եւ ոչ մի ասպարեզում առաջընթաց գրեթե չկա, ամենուրեք փլուզումներ են տեղի ունենում: Հայրենիքը նաեւ տեր պիտի կանգնի իր քաղաքացիներին: Պետական կառույցը ի վերջո ինչո՞ւ է ստեղծված՝ նա պիտի կարողանա կազմակերպել իր հասարակության ներքին կյանքը:

– Տարբեր երկրների ուսումնական հաստատությունների հետ կնքված պայմանագրերը հնարավորություն են տալիս ուսումը շարունակել արտերկրում: Բանասիրական ֆակուլտետի ուսանողներն ունե՞ն այդ հնարավորությունները:

– Ցավոք, բանասիրության ոլորտում այդ հնարավորությունները չկան: Լավ կլիներ, որ սփյուռքի հայագիտական կենտրոններում մեր ուսանողները կարողանային խորացնել իրենց մասնագիտությունը, արխիվային աշխատանքներ, ուսումնասիրություններ կատարեին: Անցած տարի Անկարայի համալսարանի հետ կնքվել է ուսանողների փոխանակության պայմանագիր: Սակայն վերջին ժամանակներում հայ-թուրքական հարաբերությունների վատացման պատճառով կասկածելի է դառնում պայմանագրի իրականացումը:

Հայաստանում օտարերկրյա դեսպանատները մեծ աշխատանքներ են կատարում իրենց երկրի մշակույթը մեզ մոտ տարածելու ուղղությամբ: Արտերկրի մեր դեսպանատները նախանձախնդիր չեն այս հարցում, դրսում նրանք մեր լեզվի, մշակույթի տարածողները պիտի լինեն:

– Գործում ենք պետական համատարած «անտարբերության» դաշտում: Ձեր նախաձեռնությամբ ինչպիսի՞ աշխատանքներ են կատարվել, ի՞նչ կորուստներ ու ձեռքբերումներ ունեք:

– Բանասիրության ասպարեզում եւ մեր ֆակուլտետի համար մեծ ծառայություններ մատուցած դասախոսների հիշատակի հավերժացման, նրանց տրադիցիաների շարունակման ավանդույթների նպատակով ստեղծել ենք Գուրգեն Սեւակի, Էդուարդ Աղայանի անվ. լսարանները, Էդվարդ Ջրբաշյանի անվ. կաբինետը: Նախատեսվում են Լեւոն Ներսիսյանի եւ Թեքեյան մշակութային միության միջոցներով Վահան Թեքեյանի անվ. լսարանների ստեղծումը: Չնայած քիչ տպաքանակով եւ մամուլով, բայց շարունակում են լույս տեսնել լեզվաբանական, գրականագիտական աշխատություններ՝ Ռ. Ղազարյանի, Հր. Թամրազյանի, Ալ. Մարգարյանի եւ այլն:

Ֆակուլտետում բազմաթիվ միջոցառումներ են կատարվում: Նշել ենք Ջահուկյանի 80-ամյակը, անվանի գրողների հոբելյանները (Ռ. Սեւակ-115, Շիրազ-85, Իսահակյան-125), 1915 թ. Հայոց ցեղասպանությանը նվիրված գիտական նստաշրջան ենք անցկացրել, վերականգնել ենք շրջանավարտների դիպլոմների հանձնման արարողության ավանդույթը Չարենցի կամարում, ինչպես նաեւ՝ «Տոհմիկ» երգչախումբը, կատարել ենք ծառատունկ (500 ծառ) Գորիս-Լաչին մայրուղու երկայնքով: Ունեցել ենք հյուրեր դրսից, որոնք բաց դասեր են անցկացրել՝ Իսրայելից հայագետ Մայքլ Սթոունը, Բեյրութից գրող, հրապարակախոս Պողոս Սնապյանը, Սան Պաուլոյի համալսարանի հայագիտական կենտրոնի տնօրեն Սոսի Ամիրայանը: Առաջին անգամ ստեղծել ենք հունարեն լեզվի խումբ: Մշակույթով, պատմությամբ լինելով մերձ ժողովուրդներ՝ հունարենի մասնագետներ չունենք: Պաշտպանվել են գիտական ատենախոսություններ:

ՄԵԼԱՆՅԱ ԲԱԴԱԼՅԱՆ

ՄՐՑԱՆԱԿԱԲԱՇԽՈՒԹՅՈՒՆ

Մեծ հիշատակներն անմեռ են

Ռուբեն Սեւակը 20-րդ դարասկզբի մեր այն մտավորականներից էր, որն անջնջելի հետք է թողել հայ գրականության պատմության մեջ: Ընդամենը երեք տասնամյակ ապրեց նա, սակայն արեց շատ ավելին, քան հնարավոր էր: Մասնագիտությամբ բժիշկ Ռուբեն Չիլինկիրյանը, որ 1907-ից սկսյալ Սեւակ էր վերցրել որպես բանաստեղծական անուն, 1915 թվականի նահատակներից մեկը եղավ: Բայց մնաց անմահ, քանզի ինչպես Թեոդիկի «Ամէնուն Տարեցոյցում» է ասված. «Աթէնա իմաստութեան շիթը դրած էր անոր ուղեղին մէջ, Էսկիւլապ՝ բժշկութեան խորհուրդը, Հերմէս ալ՝ կայծը պերճախօսութեան»:

Տակավին շատ բան չի արված Ռուբեն Սեւակի գրական ժառանգությունն ուսումնասիրելու համար: Հայ գրականագետներից քչերն են անդրադարձել այս հարուստ ժառանգությանը:

Ռուբեն Սեւակի հիշատակը հավերժացնելու համար տարիներ շարունակ զգալի աշխատանք է կատարվում ֆրանսիական Նիս քաղաքում գտնվող «Ռուբեն Սեւակի անվան հիշատակի տանը»: Բանաստեղծի եղբորորդին՝ Հովհաննես Չիլինկիրյանն աննահանջ պրոպագանդում է հորեղբոր գրական ժառանգությունը՝ գրասեր հասարակայնությանը ներկայացնելով տասնամյակներ շարունակ հասիկ առ հասիկ հավաքած մասունքները: Տուն-թանգարանի գործունեությունը իմաստավորվում է բազմաթիվ եւ բազմաբնույթ հրատարակություններով:

1985-ից սկսյալ սահմանված է նաեւ Ռուբեն Սեւակի անվան գրական ամենամյա մրցանակ, որին տարբեր տարիներին արժանացել են Գեւորգ Գաղառաճյանը, Ալեքսանդր եւ Անահիտ Թոփչյանները, Անդրանիկ Ծառուկյանը, Ժիրայր Նաիրին, Վարդան Արտոն...

2000 թ. նույնպես ամփոփվեցին հայտարարված մրցանակաբաշխության արդյունքները: Եվ վերջերս Երեւանի թիվ 151 դպրոցում, որը կրում է բանաստեղծի անունը, Սեւակի ծննդյան օրը մրցանակները հանձնվեցին Սերգեյ Գալոյանին, Հռիփսիմե Պետրոսյանին եւ Արմենուհի Բուրմանյանին: Հետաքրքիր աշխատանքների համար պարգեւատրվեցին եւս 7 հոգի:

Բազմաթիվ մտավորականներ՝ գրողներ, գրականագետներ, պատմաբաններ էին մասնակցում բանաստեղծի ծննդյան օրվա հիշատակմանը: Ներկա էին Երեւանի քաղաքապետարանի ներկայացուցիչները: Դպրոցի տնօրեն, Ռուբեն Սեւակի ժառանգության անխոնջ նվիրյալ Ջուլիետա Ղազարյանը, դպրոցի մանկավարժներն ամեն ջանք գործադրել էին օրն իսկապես տոնական դարձնելու համար: Այս անգամ եւս, արդեն մանուկների շուրթերով հնչեցին Ռուբեն Սեւակի խոսքերը ի հավաստումն այն բանի, որ մեծ հիշատակներն անմեռ են:

Թ. ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ

Արղվարդ Կանայան

Նոր էր լրացել նրա ծննդյան 90 տարին, իսկ այսօր, գլխիկոր մենք հրաժեշտ ենք տալիս Հայաստանի վաստակավոր ճարտարապետ, Կանայանների նշանավոր տոհմի արժանավոր ներկայացուցիչ Արղվարդին: Ծնվել է 1910-ին Թիֆլիսում, ուսուցչի ընտանիքում: 1924-27 թթ. սովորել է Երեւանի ինդուստրիալ տեխնիկումում, իսկ 1932-ին ավարտել Երեւանի պոլիտեխնիկական ինստիտուտը: Տասնամյակներ նրա ձեռքում եղել են ոչ միայն մատիտն ու վրձինը, այլեւ գրիչը, քանզի հիանալի տիրապետում էր մայրենի լեզվին, օժտված էր գրական ձիրքով:

Հարուստ է եղել նրա ստեղծագործությունը՝ իր ոլորտում ընդգրկելով քաղաքաշինական հատակագծերի, տարաբնույթ շենքերի նախագծերի մշակումը: Դրանց թվին են պատկանում Գյումրիի եւ Չարենցավանի բնակելի թաղամասերի հատակագծումները, 20-ի հասնող բնակելի տների, դպրոցների, մանկապարտեզների, ակումբների, վարչական ու արտադրական շենքերի, պիոներական ճամբարների նախագծումները:

Արղվարդ Կանայանը զուգահեռաբար հանդես է եկել բազմաթիվ հոդվածներով՝ նվիրված հայ ճարտարապետությանն ու ճարտարապետներին: Նա մասնակցել է «Ռուս-հայերեն պոլիտեխնիկական բառարանի» համար շինարարական-ճարտարապետական տերմինների մշակմանը: Անդամ էր Հայկական հանրագիտարանի խմբագրության գիտաճյուղային հանձնաժողովի: Նրա հոդվածները տպագրվել են հանրագիտարանի տարբեր հատորներում:

Բեղուն կյանքով ապրած Արղվարդ Կանայանը նվիրումով ծառայեց հայրենիքին ու հարազատ ժողովրդին, բարի հիշատակներ թողեց: Դրանցով նա արժանավայել տեղ գրավեց Կանայանների փառապանծ տոհմում:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՃԱՐՏԱՐԱՊԵՏՆԵՐԻ ՄԻՈՒԹՅԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹՅՈՒՆ

ԾԱՂՐԱՆԿԱՐՉԻ ԱՉՔԵՐՈՎ

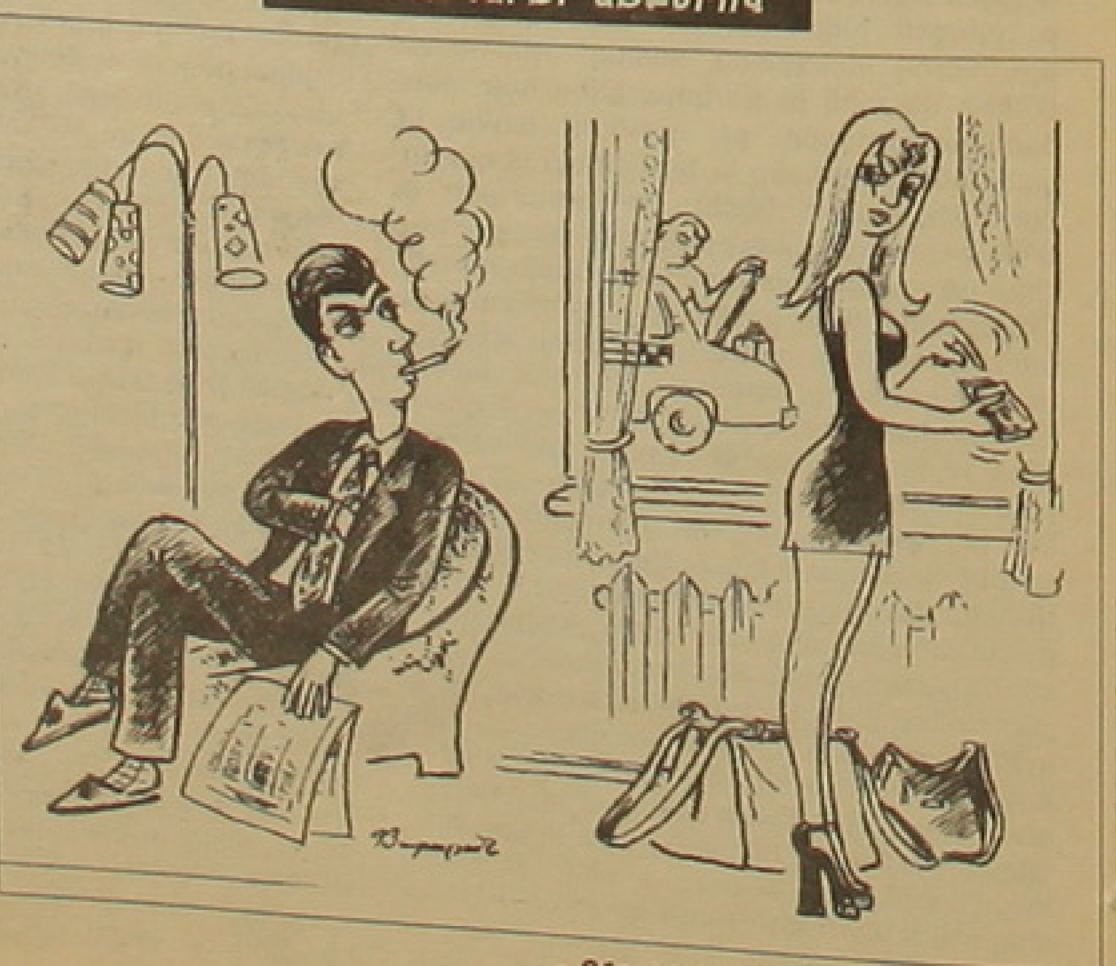

– Գնում եմ, բայց ետդարձի փողն էլ տուր:

Չեմպիոնի կոչումը կվիճարկեն Իսպանիայի եւ Ուկրաինայի հավաքականները

Մինի ֆուտբոլի Եվրոպայի առաջնությունում անցկացվեցին կիսաեզրափակիչ խաղերը: Մոսկվայի «Լուժնիկի» մարզապալատում մրցեցին Իսպանիա-Ռուսաստան եւ Իտալիա-Ուկրաինա զույգերը:

Առաջին հանդիպման ժամանակ աշխարհի չեմպիոն իսպանացիները հաղթեցին 2-1 հաշվով: Այսպիսով, ռուսները հրաժեշտ տվեցին աշխարհամասի չեմպիոնի կոչմանը, որը նվաճել էին երկու տարի առաջ, Գրանադայում:

Չափազանց լարված ընթացավ մյուս մրցախաղը: Հաշիվը բացեցին իտալացիները, բայց ուկրաինացիներն իրար ետեւից 3 գնդակ ուղարկեցին մրցակցի դարպասը: Հեսագայում Իտալիայի հավաքականի ֆուտբոլիստները հավասարեցրին հաշիվը՝ 3-3: Լրացուցիչ ժամանակի ընթացքում հաշիվը չփոխվեց, եւ նշանակվեցին տուգանային հարվածներ: Ավելի դիպուկ գտնվեցին ուկրաինացիները, որոնք էլ մտան եզրափակիչ:

Այսպիսով, այսօր կայանալիք վճռական խաղերում չեմպիոնի կոչումը կվիճարկեն Իսպանիայի եւ Ուկրաինայի, մրցանակային երրորդ տեղը՝ Ռուսաստանի եւ Իտալիայի հավաքականները: Հետաքրքիր է, որ խմբերում այս զույգերն արդեն հանդիպել են: Այդ խաղերում հաղթել են Իսպանիայի (4-1) եւ Իտալիայի (4-3) ընտրանիները:

ՌՈՅԹԵՐ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ

Ուժեղագույնը Տիգրան Ղազարյանն է

Մոտավորապես մեկ ամիս անց կմեկնարկեն բիլիարդի տարբեր մրցաձեւերի հանրապետական առաջնությունները: Ասես նախապատրաստվելով այդ կարեւոր մրցումներին, մարզաձեւի մեր ուժեղագույնները մասնակցեցին բիլիարդի ֆեդերացիայի ուսումնական կենտրոնում անցկացված «մոսկովյան բուրգ» ձեւի ավանդական մրցաշարին: Հաղթողի կոչումը վիճարկում էին 16 բիլիարդիստներ (9-ը՝ Երեւանից, 5-ը՝ Գյումրիից, 1-ական՝ Էջմիածնից եւ Մասիսից): Մրցումներն անցկացվում էին օլիմպիական մրցակարգով. երկու պարտություն կրած մասնակիցը դուրս էր մնում հետագա պայքարից:

Մրցումների հաղթող դարձավ Տիգրան Ղազարյանը (Գյումրի), իսկ երկրորդ եւ երրորդ մրցանակակիրներ դարձան համապատասխանաբար Սամվել Արիստակեսյանը (Էջմիածին) եւ հանրապետության բազմակի չեմպիոն Ռուբեն Փոթիկյանը (Երեւան):

Ինչպես մրցաշարի ավարտից հետո նշեց գլխավոր մրցավար Սուրեն Տոնոյանը, մասնակիցները բավականին բարձր վարպետություն ցուցադրեցին:

Գրավեցին մրցանակային տեղեր

Իրանում անցկացված սուսերամարտի ավանդական մրցումներում հաջող հանդես եկան Հայաստանի ներկայացուցիչները:

Խոցասուսերակիր տղամարդկանց մրցաշարում երկրորդ տեղը գրավեց Վարդան Ռուբինյանը: Երրորդը նրա թիմակից Արամ Վարդանյանն էր: Նման հաջողության հասան մեր ճկասուսերակիրներ Գեղամ Հովհաննիսյանն ու Արմեն Բաղդասարյանը: Նրանք դարձան համապատասխանաբար երկրորդ եւ երրորդ մրցանակակիրներ:

Իրանի միջազգայինում առաջին անգամ մրցապարեզ էին մտել կանայք: Այստեղ եւս երկու մրցանակակիր ունեցանք: Օլգա Զանփոլադյանը խոցասուսեր մրցաձեւից, իսկ Լուսինե Հարությունյանը ճկասուսեր մրցաձեւից, գրավեցին երրորդ տեղերը:

Բաժինը վարում է ՌԱԶՄԻԿ ԱՎԱԳՅԱՆԸ

Խաչբառ

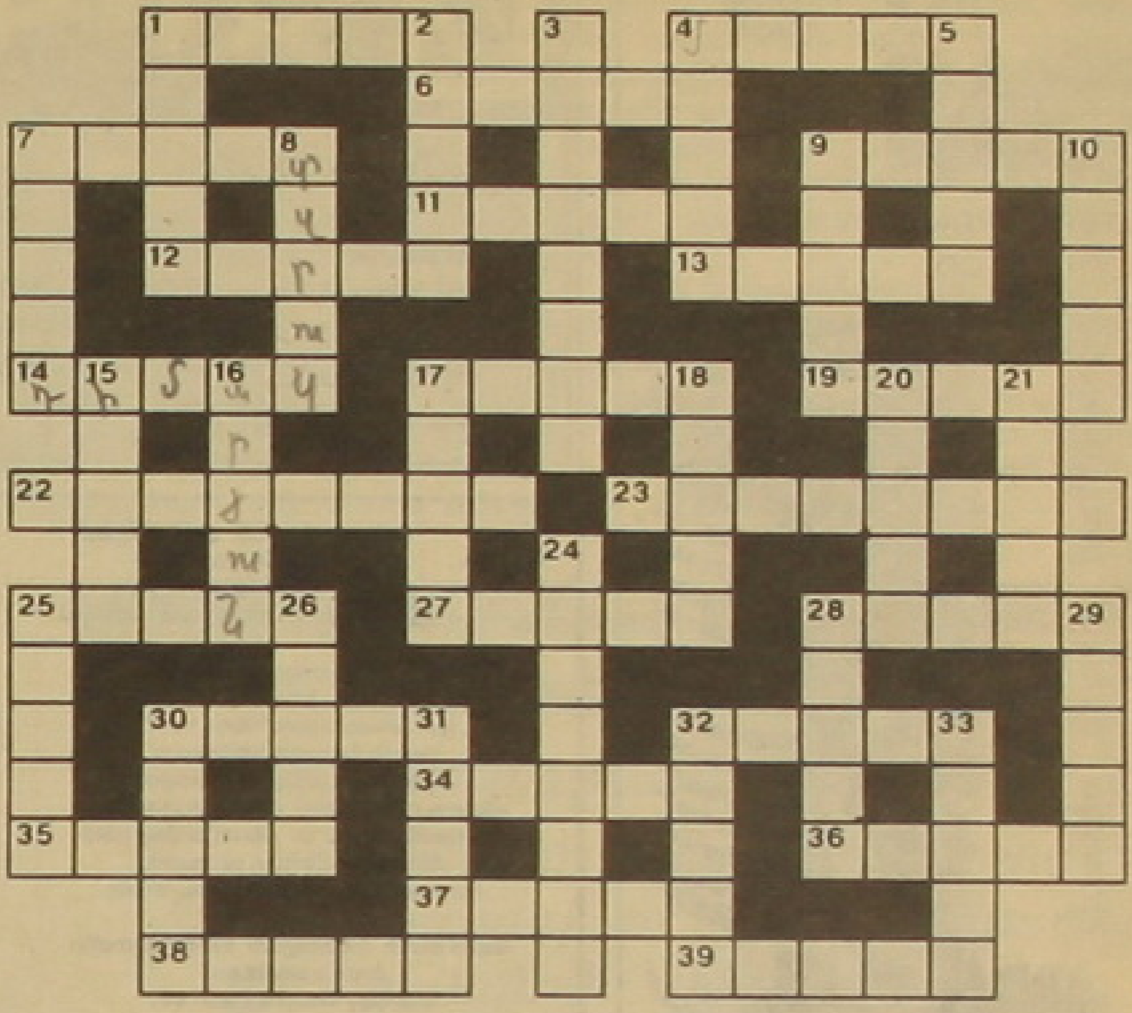

Ուղղահայաց 1. Ռուսական ժողովրդական երաժշտական նվագարան: 2. Ֆինանսական շրջանառվող միջոց: 3. Ստ. Զորյանի վիպակներից: 4. Կարմիր խաչ, կարմիր ...: 5. Թթվի մեջ օգտագործվող կանաչի: 7. Զուգատերեւազգիների ընտանիքի բույս, որի վերգետնյա մասից եւ սերմերից ստանում են հարմին եւ այն օգտագործում նյարդային համակարգի հիվանդությունների բուժման համար: 8. Արյունածուծ միջատ: 9. Փոքրիկ աղոթատեղի: 10. Հնդկաստանի ազգային հիմնը դարձած «Ժողովրդի հոգին» բանաստեղծության հեղինակը: 15. Հայ իշխան, զորավար, Վրաստանի Թամար թագուհու օրոք արքունի մեծ վեզիր: 16. Մարդու եւ կենդանիների օրգանիզմում շրջանառվող հեղուկ: 17. Օրգանական միացություն, որը պարունակում է ածխածնի հագեցած ատոմին միացած հիդրօքսիլ խումբ: 18. Հնդկաստանում եւ Արեւելքի երկրներում հասարակական խավ, դաս: 20. Հին Հունաստանում հրապարակ-ժողովատեղի, որտեղ գումարվել են ժողովներ: 21. Նահանգ ԱՄՆ-ում: 24. Ամսանուն: 25. Լուսավորվածության միավորը: 26. Ռուս պետական գործիչ: 28. Ամուլ ...: 29. Մագնիսական ինդուկցիայի միավորը: 30. Միջուսայական ամուսնությունից ծնվածը: 31. Իսրայելում պետական, քաղաքական գործիչ: 32. Որեւէ նպատակի կամ առաջադրանքի համար ծավալվող կազմակերպված շրջագայություն: 33. «Ար» հեռուստաընկերության հաղորդավար:

Հորիզոնական 1. Բոլոր ժամանակների ու պայմանների համար իբրեւ անառարկելի ճշմարտություն ընդունվող դրույթ: 4. Կաքնամթերք: 6. Քաղաք Թուրքիայի հարավում, վարչական կենտրոն: 7. Խորշակաքեր քամի: 9. Այն, ինչը պարկում չի մնում: 11. Գեղամ Սարյանի պոեմներից: 12. Բազեների ընտանիքի գիշատիչ թռչուն: 13. Պետություն Հարավարեւմտյան Ասիայում: 14. Մարդու կամ կենդանու տեսքով ստեղծված պատկեր, որը մարդիկ դնում են իրենց երեսին: 17. Զարդաքար: 19. Ռադիոլոկացիոն սարքերի ընդհանուր անվանումը: 22. Ռուս աշխարհահռչակ օպերային երգիչ: 23. «Անաքասիս» աշխատության հեղինակը: 25. Պետություն Արեւմտյան Աֆրիկայում Սիեռա ...: 27. Շլիմանի հայտնաբերած Փոքրասիական հնագույն քաղաքը: 28. Այն, ինչը գերեզմանն է ուղղում: 30. Խիտ բուսած վայրի մանր ծառ, թուփ, փուշ: 32. Ներկայացուցիչ ...: 34. Հայ ժողովրդական երգ «... աղջիկ»: 35. Բամբակյա գործվածք: 36. Գանգես գետի վտակներից: 37. Մարզապարեզ: 38. «Բարեւ, թախիծ» վեպի հեղինակը: 39. Մագնիսական հոսքի միավորը:

Կազմեց Է. ԱՎԵՏԻՍՅԱՆԸ

Նախորդ համարում տպագրված խաչբառի պատասխանները

Ուղղահայաց 1. Դոմրա: 2. Սարմ: 3. Ալան: 4. Դարբի: 7. Սոմալի: 8. Արմանի: 9. Սարգոն: 13. Արգենտինա: 14. Պապկանյան: 17. Ակոռի: 18. Ամիրա: 19. Սաք: 20. Սազ: 23. Պիկասո: 25. «Երկունք»: 26. Շիշկին: 30. Վանգա: 31. Սագան: 33. Սնար: 34. Տիալ:

Հորիզոնական 5. «Գոլնար»: 6. Ալիշան: 10. Կոբրա: 11. Շարոն: 12. Սեդան: 15. Առաքելյան: 16. Էլբա: 18. Ազոխ: 19. Սիս: 21. «Մոլնիա»: 22. Անահիտ: 24. Թեզ: 27. Գինի: 28. Ամիս: 29. Ենթակայան: 32. Օստան: 33. Սոնետ: 35. Գագիկ: 36. Էգոյան: 37. Բայրամ:

ԳՈՎԱԶԴԱՅԻՆ

«Մերաաթ» միջազգային առեւտրական ընկերության Հայաստանի ներկայացուցիչ Ֆրեդ Հովհաննիսյան. «Հայ-իրանական հարաբերությունները զարգացման եւ ամրապնդման ուղին են բռնել»

Իրանահայ երիտասարդ գործարար Ֆրեդ Հովհաննիսյանը, որպես ժառանգը տարածաշրջանի պատմության մեջ նշանավոր գործարարներ ու առեւտրականներ տված 400-ամյա գաղթօջախի՝ 1994 թ. դարձավ կամուրջներ հաստատողն իրանական «Մերաաթ» («Հայելի») միջազգային ընկերության եւ նորանկախ Հայաստանի միջեւ: 1994 թ., մինչեւ իր պաշտոնապես գրանցումը Հայաստանում որպես ներկայացուցչություն, 20/1/2000 թ.-ը, «Մերաաթն» իր Հայաստանի գլխավոր տնօրենի ջանքերով Հայաստան է ներկրել ալյուր, շաքար, յուղ, թառափ, իսկ նավթամթերքից՝ կուպր եւ դիզվառելիք: Ավելին, ընկերության քաղաքականությունն է՝ Հայաստանում ստեղծել առեւտրատնտեսական առողջ հարաբերություններ, իրականացնել հիմնական նախագծեր ու ծրագրեր, որի նպատակն է հայթայթել կուպրի քանակության 60 տոկոսից ավելին:

«Նկատի առնելով ՀՀ տրանսպորտի եւ կապի նախարարության մշակած «Լինս» հիմնադրամի ճանապարհաշինության եւ ճանապարհային վերանորոգման ծրագրերը, «Մերաաթի» Հայաստանի մեր ներկայացուցչությունը մասնակցում է միջազգային մրցույթին՝ առաջարկելով 30 հազար տոննա կուպրի ներմուծումը Հայաստան մատչելի գնեով: Ելնելով Հայաստան եւ այլ երկրներ կուպր ներմուծելու փորձից, ընկերությունը կարող է որոշված

Ֆրեդ Հովհաննիսյանը շնորհավորում է Իրանի դեսպան Մ. Ֆ. Քոլեյնիին Իսլամական հեղափոխության 22-րդ տարեդարձի առիթով:

ժամկետներում Հայաստանին ապահովել անհրաժեշտ կուպրի քանակություն: Քանի որ մեր ընկերությունն ունի անհրաժեշտ քանակով փոխադրամիջոցներ, որոնք աշխատում են Իսֆահան-Բանդար Աբաս գծում, ուստի հեշտությամբ կարելի է զտարաններից գնել կուպր եւ մեր միջոցներով բավարարել Հայաստանի պահանջները: «Մերաաթ» ընկերությունն իր պատրաստակամությունն է հայտնում «Լինսի» ծրագրի պատասխանատուների հետ կնքելու ժամանակացույցային պայմանագրեր, որտեսզի մինչեւ սեզոնային ժամկետի սկիզբը հիշյալ գործարաններին ապահովի իրենց պահանջարկի 30-40 տոկոս կուպրով, իսկ մնացած քանակությունն աշխատանքների ընթացքում կներմուծվի Հայաստան՝ ծրագրերի հաջողության համար: «Մերաաթը» պատրաստ է նաեւ երկարաժամկետ վճարումներ շնորհել այն ընկերություններին, որոնք համագործակցում են ՀՀ տրանսպորտի նախարարության ծրագրերի հետ», բացատրում է «Մերաաթի» Հայաստանի ներկայացուցչության գլխավոր տնօրեն Ֆրեդ Հովհաննիսյանը:

Միջազգային առեւտրի եւ արդյունաբերության այս տիտանը՝ «Մերաաթը», աշխատում է իր բազմաթիվ մասնաճյուղերով ու գործընկերներով՝ Թուրքմենստանում (Iran Millad Khazar), Արաբական Միացյալ էմիրություններում, (Al Mafaza Gen. Trading U. A. E.), Eouro International Pte. Ltd (Սինգապուր), ինչպես նաեւ Մեծ Բրիտանիայում գործող «Richmond Mercantile Ltd» եւ հնդկական «Bitu Trade» եւ «Essem» ընկերությունները: Իրանում, «Mercaat group»-ին մաս են կազմում «Almas Rafsanjan»-ը, «Tehran Pak-shid»-ը եւ «Movalled Industrial and Agricultural Co.»-ն: Առեւտրաարդյունաբերական այս խումբը զբաղվում է ինչպես նավթամթերքների արտահանմամբ ու ներմուծմամբ, այնպես էլ էներգախնայողական ծրագրերով, պիստակի եւ ուտեստների, սառնարանների ու լվացքի փոշու արտադրությամբ, առեւտրով եւ այլ բազմապիսի ծրագրերով: «Մերաաթի» տարեկան եկամուտը շրջանառության միջոցով հասնում է 250 միլիոն դոլարի... 1988 թ. հիմնադրված Ս. Ա. Հոսեյնի կողմից, Թեհրանում: Ընկերությունը առեւտրական կապեր է հաստատել Չինաստանի, Հարավային Աֆրիկայի, Հնդկաստանի, Ռուսաստանի, Թուրքմենստանի, Հայաստանի, Հորդանանի եւ Պարսից ծոցի այլ երկրների հետ: «Մերաաթն» ամսական 30-40 հազար տոննա կուպր (գիստեռներով եւ տակառներով) արտահանելու եւ առեւտրատնտեսական լայն գործունեություն իրականացնելու համար 2000 թ. ճանաչվել է իրանական ընկերություններից առաջինն՝ իր մեծածավալ արտահանմամբ, եւ Իրանի Իսլամական Հանրապետության նախագահ Մ. Խաթամիի կողմից պարգեւատրվել է ոսկե շքանշանով:

«Մերաաթ»-ի Հայաստանի գլխավոր տնօրեն Ֆրեդ Հովհաննիսյանը:

Այն ստացել է ընկերության գործադիր տնօրեն Ահմադ Հուսեյնին: Իսկ նրա եղբայրը՝ «Մերաաթի» Դուբայի մասնաճյուղի «Almaza» հիմնարկի նախագահ դոկտ. Համիդ Հուսեյնին, իր միջազգային բիզնեսի լայն փորձով կարեւոր նվաճումների է հասել ընկերության առեւտրական կապերն ամրապնդելու ասպարեզում:

«Որպես Իրանի Հանրապետության քաղաքացի, շնորհավորում եմ Իսլամական հեղափոխության 22-րդ տարեդարձը: Որպես գործարար ներկայացուցիչ Հայաստանում՝ շնորհավորում եմ քրիստոնեության պետականորեն ընդունման 1700-ամյակը: Հույս ունեմ, որ հայ-իրանական ջերմ հարաբերություններն օրեցօր զարգացման ու ամրապնդման ուղի կբռնեն՝ առավել խորացնելով եւ ամրապնդելով մեր առեւտրատնտեսական հարաբերությունները», մաղթում է Ֆրեդ Հովհաննիսյանը՝ ցանկանալով, որ 2001 թ. շրջադարձային լինի երկու դարավոր հարեւան երկրների եւ ժողովուրդների համար:

ՀԱՄՈ ՄՈՒՍԿՈՓՅԱՆ

INTERNATIONAL TRADE CO.

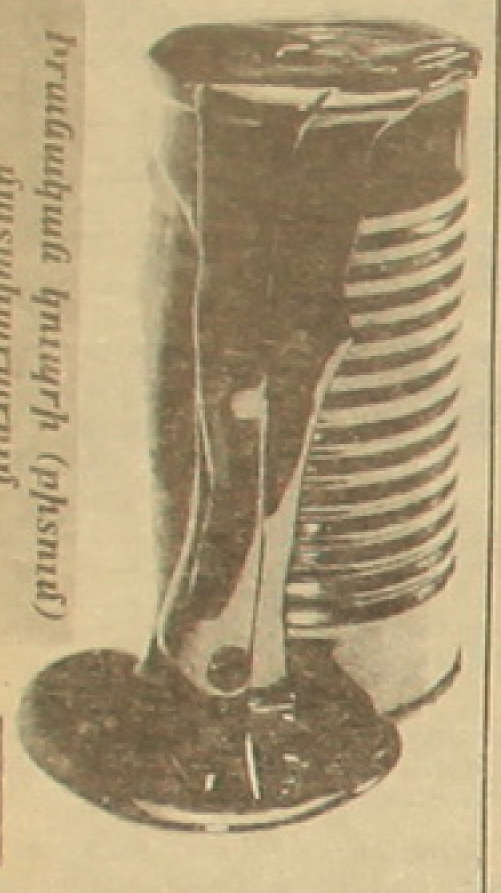

Նավթամթերքների մատակարարում

Հասցե
Հայաստան, Երեւան, 375051
Կոմիտաս 54/կ,
303-304 սենյակ
Հեռ. (3741) 236390, 236584
ITN (374-96) 06044
E-mail: meraat arm@infocom.am
www.meraat.com

ԿՈՐԵԼ Է

«Տրանզիտոր» ՊՓԲԸ ՀՎՀՀ-ի կոդի քնորինակը՝ թիվ 02200951: Համարել անվավեր

ԶԻԳԶԱԳ

Այցելեք մեզ էլեկտրոնիկա

Երեւան
Սայաթ-Նովա 20, Հեռ. 54 27 57, 52 13 34
Մաշտոցի պող. 24, Հեռ. 53 76 75,
Աբովյան 22, Հեռ. 52 87 03
Ֆաքս 151 975

Հայաստանի ամերիկյան համալսարան Հանրային առողջապահության բաժին

Հանրային առողջապահության թեմաներով դասախոսությունների շարքի մարտի հատուկ սեմինարը՝ **«Հայաստանում մասնավոր առողջապահական ծառայությունների գործունեության ու ձեւավորվող դերի հեռանկարները»** թեմայով, Ուրբաթ, ս. թ. մարտի 2-ին, ժամը 17:30-19:00, Հայաստանի ամերիկյան համալսարանի փոքր դահլիճում՝ Մարշալ Բաղրամյան 40, կներկայացնեն

Հայաստանի ամերիկյան համալսարանի նախագահ դոկտոր **ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ԱՐՄԵՆՅԱՆԸ**, «Արաբկիր» բժշկական կենտրոնի տնօրեն դոկտոր **ԱՐԱ ԲԱԲԼՈՅԱՆԸ**, «Նորք-Մարաշ» բժշկական կենտրոնի հրավիրված մասնագետ դոկտոր **ՀՐԱՅՐ ՀՈՎԱԿԻՄՅԱՆԸ**, Նազարովի անվան պրոկտոլոգիայի ԳՀԻ տնօրեն դոկտոր **ԳԱԳԻԿ ՍՏԱՄԲՈԼՑՅԱՆԸ**, Առողջապահության նախարարի խորհրդական **ՀՈՎՀԱՆՆԵՍ ՄԱՐԳԱՐՅԱՆԸ** մասնակցությամբ սեմինարը կընթանա անգլերեն եւ հայերեն՝ համընթաց թարգմանություններով:
Մուտքն ազատ է
Լրացուցիչ տեղեկությունների համար զանգահարել Արմենուհի Թադեւոսյանին 51-25-92 համարով

For Your Internal News of Armenia
Log on to www.azg.am
In English, Russian, Armenian and Turkish

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՀ պետական գույքի կառավարման նախարարությունը տեղեկացնում է, որ ռազմավարական օբյեկտների՝ «Արթիկ-տուֆ» ՊՓԲԸ-ի, «Սապֆիր», «Գյումրի-տեքստիլ», Գյումրիի «Մանվածքային ֆաբրիկա», «Արմավիրապակի» ՓԲԸ-ների մասնավորեցման մասին մանրամասն տեղեկատվությունը հրապարակվել են «Ժամանակ» եւ «Հայացք տնտեսությանը» թերթերի «Մասնավորեցում» եւ «Սեփականաշնորհում» հատուկ թողարկումներում:

Նշյալ թողարկումներում տեղ են գտել նաեւ ըստ մարզերի մասնավորեցվող «փոքր» օբյեկտների աճուրդների, ինչպես նաեւ մրցույթով եւ բաժնետոմսերի ազատ բաժանորդագրությամբ մասնավորեցվող այլ ձեռնարկությունների մասին:

Նշյալ թերթերը կարող եք ձեռք բերել «Հայմամուլի» կրպակներից եւ կամ ՀՀ պետական գույքի կառավարման նախարարության աճուրդի կենտրոնում (Հասցեն՝ Երեւան, Սայաթ-Նովա 8, հեռ. 562-933, 563-638, 562-942, 521-560, 560-264):

ՀՀ պետական գույքի կառավարման նախարարություն

INTERNATIONAL MONETARY FUND
INTERPRETER/TRANSLATOR
ARMENIAN - RUSSIAN - ENGLISH
ASSIGNMENTS IN YEREVAN, ARMENIA

The International Monetary Fund is seeking interpreter/translators to work in Armenia under short-term contracts for missions and under long-term contracts for technical assistance experts. Candidates must be able to interpret orally at meetings and produce final written translations from English into Armenian and from Armenian into English. Ability to interpret and translate from English into Russian and from Russian into English is a plus. Familiarity with word processing software (Microsoft Word; Excel) is a much valued asset.

Candidates who meet these qualifications will be required to take an Armenian/English and English/Armenian translation test, optional English/Russian and Russian/English translation test, a consecutive interpretation test, and will have an interview. Selected candidates will be notified of the test and interview dates directly by the end of March 2001. Please send a one-page resume by March 1, 2001 listing your qualifications, interpretation and translation related experience, and indicating your telephone number, fax number and/or e-mail address where you can be reached to:

Mrs. Susana Eri
Chief Interpreter
E-mail:interpre@imf.org
Fax: + 1 202-623-6036

or

Mr. Garbis Iradian, IMF Resident Representative
Ministry of Finance and Economy
Melik Adamian Street, 1, Rm 325
Republic Square, Yerevan 375010
Tel: 52-89-60, Fax: 15-17-03
E-mail: girad@arminco.com

«Կերամիկա» ընկերությունը հրավիրում է աշխատանքի բարձրագույն կրթություն ունեցող, հաճելի արտաքինով 21-27 տարեկան աղջիկների՝ սպասարկող-գործակալ աշխատելու համար:

Պայմաններին ծանոթանալու համար խնդրում ենք դիմել հետեւյալ հասցեով՝ *Չարենցի 7, «Կերամիկա» խանութ-սրահ, հեռ. 58 63 58: Պետք է ներկայանալ հարցազրույցի ամեն օր, բացի կիրակի օրերից, ժ. 9:30-10:00:* *Անհրաժեշտ է ներկայացնել ինքնակենսագրություն՝ հայերեն կամ ռուսերեն:*

YEREVAN-PARIS-LYON
SABERATOURS-SEVAN
ՍԱԲԵՐԱՏՈՒՐ-ՍԵՎԱՆ
ԵՐԵՎԱՆ-ՓԱՐԻԶ-ԼԻՈՆ

Ավիատոմսեր եւ տուրիզմ

«Սաբերատուր-Սեւան» ճամփորդական գործակալությունն առաջարկում է.

- *Ավիատոմսեր Երեւանից ուղիղ չվերթերով*

ARMENIAN AIRLINES swissair KLM BRITISH AIRWAYS АЭРОФЛОТ

տրանզիտ քաղաքներով ցանկացած ուղղությամբ եւ ընկերությամբ: Փարիզի օդանավակայանում Ձեզ կդիմավորի մեր գրասենյակի ներկայացուցիչը եւ կհոգա Ձեր բոլոր հոգսերը

- *Գնացքի տոմսեր Եվրոպայում*
- *Հյուրանոցների ամրագրում Հայաստանում եւ արտասահմանում*
- *Բժշկական ապահովագրություն*

375010, ք. Երեւան, Վարդանանց 10
Հեռ. (3741) 52 54 48, 52 85 48, ֆաքս (3741) 56 40 30
E-mail: sabera@arminco.com

undp ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՄԱԿ-ի զարգացման ծրագիրը (ՄԱԶԾ) հայտարարում է մրցույթ «Աջակցություն տեղեկատվական հասարակությանը եւ ժողովրդավարական կառավարմանը» ծրագրի հետեւյալ թափուր տեղերի համար.
- Webmaster,
- «Մարդու իրավունքներ» ինտերնետային թեմատիկ խմբի ղեկավար,
- «Բնապահպանություն» ինտերնետային թեմատիկ խմբի ղեկավար,
- «Քաղաքական կուսակցություններ» ինտերնետային թեմատիկ խմբի ղեկավար:

Webmaster-ի պարտականություններն են՝
- Մասնակցել վեբ ծրագրերի եւ հանգրվանների ստեղծմանը
- Պատրաստել HTML կոդավորմամբ վեբ ձեւավորում
- Ստեղծել վեբ հանգրվանների համար գրաֆիկական տարրեր
- Ապահովել ծրագրի ստեղծած վեբ հանգրվանների լավ աշխատանքը
- Ապահովել ծրագրի վեբ բաշխիչների լավ աշխատանքը
- Մասնակցել վեբ զարգացման դասընթացների մշակմանը

Թեմատիկ խմբի ղեկավարի պարտականություններն են՝
- Ղեկավարել համապատասխան թեմատիկ խումբը
- Կապ պահպանել թեմատիկ խմբի անդամների հետ եւ անդամագրել դիմողներին
- Թեմատիկ խմբերի համար սահմանել, մշակել եւ ներկայացնել քննարկման թեմաներ, հիմնախնդիրներ եւ մասնագիտական հարցեր
- Առաջարկել, պատրաստել եւ կազմակերպել ինտերնետային միջոցառումներ
- Կազմել թեմատիկ խմբերի քննարկումների արդյունքների պարբերական զեկույցներ, կազմել թեմատիկ խմբի ամսական լրատուն

Դիմումներն ընդունվում են մինչեւ ***մարտի 9-ը, ժամը՝ 17.00****: Պահանջվող փաստաթղթերն են՝ ա) հայերեն կամ անգլերեն նամակ-հիմնավորում, բ) ՄԱԿ-ի P11 հատուկ ձեւ՝ լրացված անգլերեն, որը կարելի է գտնել ինտերնետի* **http://www.undp.am/arcive/p11.doc** *հասցեում, գ) դիպլոմ(ներ)ի պատճեն(ներ)ը եւ դ) իրականացված աշխատանքների ցուցակ (միայն webmaster-ի դիմորդների համար): Թերի դիմումները հաշվի չեն առնվի:*

Դիմումները պետք է հանձնել ՄԱԿ-ի շենքի պահակային ծառայությանը. հասցեն՝ Կ. Լիբկնեխտի 14: Տեղեկությունների համար կարելի է հեռախոսել Արշալույս Վարդանյանին 589275 համարով:

@rminco Global Telecommunications **ԻՆՏԵՐՆԵՏ ծառայություններ «ԻՆՏԵՐՆԵՏ» սրճարանում: Խանջյան 50: Հեռ. 575823:**

«Ազգ» տպագրատուն, Երեւան, Բագրատունյաց 70ա Գրանցման թիվ 65. Դասիչ 69150. Տպաքանակը՝ 3000 Ստորագրված է տպագրության՝ 27. 02. 2001 Գինը՝ 100 դրամ